

Upravništvo: Ljubljana, Puccinijeva
ulica 5 — Telefon št. 31-22, 31-23,
31-24.

Inseratni oddelk: Ljubljana, Puccinijeva ul. 5. — Telefon 31-25, 31-26.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Računi pri post. ček. zavodu: Ljubljana št. 17.749.

ZKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglaševanje
iz Kr. Italije in inozemstva ima
Unione Pubblicità Italiana S.A.,
Milano

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno L. 12,—
za inozemstvo pa L. 20.—

Uredništvo:
Ljubljana, Puccinijeva ulica št. 6,
telefon 31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA
per la pubblicità di provenienza
italiana ed estera:

Unione Pubblicità Italiana S. A.,
Milano

Insistenti attacchi aerei contro Tobruk e Marsa Matruh

Grandi distruzioni tra gli impianti portuali, batterie, depositi e concentramenti, installazioni ferroviarie e sugli aeroporti

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica in data di 11 ottobre il seguente bollettino di guerra n. 496:

Davanti a Tobruk, in azioni locali, le nostre truppe hanno catturato alcuni prigionieri. Unità aeree dell'Asse hanno effettuato nuove azioni offensive contro la piazzaforte di Tobruk e la zona di Marsa Matruh, colpendo con numerose bombe di vario calibro impianti portuali, batterie,

depositi di materiali, concentramenti di automezzi, installazioni ferroviarie, attendamenti e aeroporti. Sono stati osservati incendi ed esplosioni.

Apparecchi britannici hanno ancora lanciato un certo numero di bombe sulla città di Bengasi e dintorni, causando danni materiali; nessuna vittima.

Sul fronti dello scacchiere di Gondar nulla di importante da segnalare.

Vztrajni letalski napadi na Tobruk in Marsa Matruh

Veliko razdejanje med pristaniškimi napravami, baterijami, skladišči, zbirališči, železniškimi napravami in na letališčih

Glavni stan Oboroženih Sil je danes objavil naslednje 496. vojno poročilo:

Nashe čete so v lokalnih akcijah pred Tobrukom ujele nekaj sovražnikov. Letalske sile osi so znova napadle trdnjavo Tobruk in področje okrog Marsa Matruha ter so bombardirale s številnimi bombami različnega kalibra pristaniške naprave, baterije, skladišča potrebščin, parki-

rajoče avtomobile, železniške naprave, šotorska taborišča in letališča. Opaženo je bilo, kako so nastale eksplozije in požari.

Angleška letala so še enkrat napadla mesto Bengazi in okolico ter odvrkla nekaj bomb, ki so povzročile gmočno škodo, a nobene žrtve.

Na odsekih bojišča okrog Gondarja ni bilo nikakega posebnega dogodka.

Pesimistična londonska presoja položaja na vzhodnem bojišču

Angleški listi že računajo s porazom sovjetske vojske v sedanji nemški ofenzivi

Stockholm, 11. okt. d. Kakor poroča londonski dopisnik švedskega lista »Nya Dagligt Allehanda«, je londonski tisk poln pesimističnih poročil o položaju na sovjetski fronti ter pripravlja britansko javnost na najhujše, namreč na zlom vojaške sile Sovjetske zveze. Londonski tisk, ki je več mesecev optimistično gledal na izid te borbe, je v svojih večernjih poročilih poln alarmantnega tona ter pripravlja svoje čitatelje na možnost resnega poloma.

Vojaški sodružnik »Timesa« glede na položaj na sovjetski fronti ne more niti svojim čitateljem drugega tolažila kakor možnost slabega vremena, ki naj bi nemškimi četam onemogočilo nadaljnje prodiranje. Jasno je, — poudarja »Times«, — da je nova nemška ofenziva nevarnejša, kakor so prvotno smatrali.

Strahotnost sedanje nemške ofenzive nima primerov v prejšnjih nemških ofenzivah, ugotavlja s svoje strani »Daily Express«, ki svari svoje čitatelje celo pred upanjem, da bi se sovjetski vojski tudi to pot posrečilo zadržati Nemce. Hitler sovjetskim četam, ki poskušajo napadati na enem mestu, ne pušča časa, da bi mogle obenem zbrati svoje sile za napad še na kakem drugem mestu. Nemčija je zbrala vse razpoložljive sile vzdolž vse dolžine bojišča. Rdeča vojska je dobila povelje, naj ne odstopi niti kosčka ozemlja več, marveč mora zmagati ali pa pasti na sedanjih postojankah. Ura odločitve je odšla. Zaradi tega, naglašuje »Daily Express«, se od angleških delavcev zahtevajo še večji napor, zakaj Sovjetska zveza mora dobiti orožje, tanke, topove in letala. Za vsako ceno je treba to orožje poslati že sedaj iz Anglije.

»Daily Mail« razpravlja o položaju na vzhodnem bojišču v uvodniku pod zelo značilnim naslovom »Ako pade Rusija«. List izjavlja, da kot edini angleški list nikoli ni bil optimističen v presojanju položaja na vzhodnem bojišču, nemške čete pa so pač vedno napredovale in so sedaj prešle v svojo četrto ofenzivo, ki po sili in obsegu še prekaša prve tri. Nemčija se je povzpela do skrajnih naporov, da stre sovjetsko vojsko in zmagaja še pred zimo. Čim globlje prodirajo Nemci v Rusijo in čim več je njihovih zmag, tem bolj se vojna približuje Angliji. Sovjetska zveza je edina dežela, ki jo mora Hitler premagati. Čim se mu bo to posrečilo, bosta ostala samo še britanski imperij in Amerika med njim in med svetovnim gospostvom. Za premaganje sovjetsko vojsko ni na širnem svetu nobene vojske več, ki bi se po velikosti še mogla primerjati z nemško. Zato je treba naglo ustvariti novo armado. Potrebujemo sovjetske vojske kakor tudi sovjetske stroje — naglašuje londonski list — najnujnejša pa je oborožitev, in sicer nas samih, kakor tudi Sovjetske zveze. Ako doseže Nemčija prihodnje leto Kavkaz, bomo morali nagraditi tamkaj orožja in ljudi, da jo zadržimo. To nam bo uspelo samo na podlagi načrta za dolgo dobo. Vseeno je, ali se vojna konča v naslednjih 15 letih ali ne, vendar pa bo leto 1942 odločilno.

»News Chronicle« piše, da si je Hitler o poteku sedanje vojne povsem na jasnem. Po mnenju tega lista nikoli ne bi bil sprejel odgovornosti za sedanje ogromne vojaške operacije in nikoli ne bi s tako trdnim prepričanjem govoril o njihovem srečnem izidu, če ne bi že v naprej videl uspešnega poteka sedanje ofenzive. Njeto govori »News Chronicle« o neverjetni sili nemškega vojnega stroja, ki je po treh mesecih vrstili se ofenziv pri-

šel sedaj novo ofenzivo, ki po svoji sili prekaša vse prejšnje.

Padec tečaja vrednostnih papirjev v New Yorku

New York, 11. okt. d. Na newyorški borzi je bil včeraj zabeležen padec skoraj vseh industrijskih vrednostnih papirjev, ki so padli za eno do dve točki. V ameriških gospodarskih krogih sodijo, da se mora padec industrijskih delnic smatrati kot reakcija na vesti o poslabšanju položaja Sovjetske zveze.

Panamski predsednik pobegnil na Kubo

Chicago, 11. okt. s. »Chicago Tribune« objavlja nekaj izjav, ki jih je dal njegovemu poročevalcu v Havani bivši panamski predsednik Arias. Izjavil je, da je bil prisiljen opustiti predsedstvo panamske republike zaradi političnih in finančnih težav, na katere je naletel v odnošjih z vlado v Washingtonu, in se umaknil na Kubo, da bi si rešil življenje. Arias je potrdil, da je bila panamska politika odločno proti pošiljanju vojnih potrebščin za Veliko Britanijo z ladjami, ki so bile sicer last severnoameriških paroplovnih družb, a so bile registrirane v Panami in so plule pod panamsko zastavo.

Panama, 11. okt. s. Novi predsednik republike je očitno na pobudo svojega zaščitnika Roosevelta v posebni izjavi napovedal, da bo njegova vlada v kratkem ukinila prepoved oboroževanja trgovskih ladij, ki so tuja last, a registrirane v Panami. La Guardia je izjavil, da se bo vlada v najkrajšem času sestala v ta namen.

Na ta način se je popolnoma razgalil Rooseveltov maneuver, ki je brezobzirno popteval neodvisnost panamske republike in njene interese ter avtonomne pravice. Poleg tega je La Guardia izjavil poročevalcu neke severnoameriške agencije, da bo njegova vlada vodila politiko njejnega prijateljstva in popolnega sodelovanja z Zedinjenimi državami.

Napadi iranskih ustašev na angleške čete

Berlin, 11. okt. d. Kakor poroča teheranski radio, je prišlo v četrtek zvečer do spopada med neko angleško pehotno stotnijo in skupino iranskih ustašev. Tudi snoči so ustaši napadli v Iranu neki angleški oddelek.

Preganjanja v Iraku

Carigrad, 11. okt. u. Iz Bagdada poročajo, da je tamošnje vojaško sodišče obsodilo na dolge zaporne kazni dve znani osebnosti arabskega nacionalističnega pokreta. Obsojenca sta Izmail Gaim, sodnik v Bagdadu in Faik Samarani, ravnatelj bagdadskega magistrata.

Bolgarski demanti o nakupu ladij

Sofija, 11. okt. u. Po inozemstvu so se razširile vesti, da namerava baže Bolgarija izvršiti nakup nekaterih italijanskih vojnih ladij. Bolgarska brojevalna agencija je pooblaščenca, da odločno zanika te glasove.

Ameriški vojaški opazovalec v Kairu

Washington, 11. okt. u. Tu je bilo objavljeno, da bo major Hugh Adams, ki pripada 4. ameriški oklopni diviziji, poslan v Kairo kot vojaški opazovalec.

Uničevalne bitke pred zaključkom

Ob Azovskem morju, pri Brjansku in Vjazmi število ujetnikov in plen stalno naraščata — Izjalovljeni izpadi iz Petrograda — Letalski napadi na Moskvo in Petrograd

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 11. okt. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

Uničevanje na tesnem prostoru severno od Azovskega morja stisnjeneja nasprotnika je pred zaključkom. Na bojišču so našli truplo vrhovnega poveljnika 18. sovjetske armije.

Prav tako naglo napreduje uničenje sil, ki so obkoljene na področjih Brjanska in Vjazme. Obupno prizadevanje nasprotnika, da bi predri obkolitveni obroč, se je povsed izjalovilo ob napadih nemških čet. Število ujetnikov in množine plena stalno naraščata.

Pred Petrogradom so se izjalovili včeraj vsi probojni poskusi nasprotnika. V treh dneh borbe je bilo samo v odseku ene pehotne divizije uničenih 28 zelo težkih oklopnih vozov.

Bojna letala so v pretekli noči bombardirala vojaško važne naprave v Moskvi in Petrogradu, kakor tudi železniške proge.

Podnevi so bojna letala potopila v neki luki Feroevskih otokov dva trgovska parnika s skupno 2000 br. reg. tonami. Dve nadaljnji ladji sta bili hudo zadeti. V noči na 11. oktober so bojna letala bombardirala neko važno lukso ob vzhodni obali Britanije, kakor tudi pristaniške naprave v južnozapadni Angliji.

V severni Afriki so nemška bojna letala napadla v noči na 10. oktober britansko letališče v Abur Smeitu. Nadalje so letala učinkovito napadla angleško središče petroleja v Haifi v Palestini. V letalskih spopadih so bila v severni Afriki sestreljena tri angleška letala brez lastnih izgub.

Angleški bombniki so v zadnji noči bombardirali z rušilnimi in zažigalnimi bombami razne kraje v severozapadni in zapadni Nemčiji. Med civilnim prebivalstvom je bilo nekaj nezlatih izgub. V posameznih krajih je bilo razdejanj ali poškodovanj nekaj hiš. Protiletalsko topništvo je sestrelilo 6 bombnikov.

*

Bern, 11. okt. d. Velika bitka na Moskvo je dosegla višek v svoji srditosti in se more po došlih vesteh sklepati, da je zavladal v srednjem odseku vzhodnega bojišča pravi pekel, v katerem neprestano grme topovi, pokajo letalske bombe, drve tanki in druga motorna vozila, regljajo strojnice in puške, eksplodirajo mine in se splah uporablja vsakovrstno moderno orožje.

Nemška ofenziva proti Moskvi se razvija po razpoložljivih vesteh nekako v loku, ki ga označuje krožna železnica od Rževa proti jugu v Vjazmo, odkoder zavije proti vzhodu v Kalugo in Tulo, južno od Moskve. Najbolj so se nemške čete približale Moskvi pri Vjazmi, na kakih 200 km, do čim so na jugu oddaljene kakih 300 km.

Najhujši so boji pri Vjazmi, kjer so Nemci poslali v boj po londonskih trditvah okoli 1000 tankov in kjer nastopa v množici tudi nemško letalstvo.

Dočim je nemško prodiranje na severu Moskve od Valdajskega gričevja proti Rževu in Kalininu (Tocru) nekoliko počasnejše, nemške čete na jugu od Orela proti Tuli naglo napredujejo in je tu kakor pri Vjazmi nevarnost za Moskvo največja.

V Moskvi sami priznavajo vso resnost položaja, pravijo pa, da pošilja Timošenko v boj nove rezerve in da stiki med glavnimi skupinami sovjetske vojske še niso prekinjeni. Na drugi strani pa zopet priznavajo, da so nemške čete zabile v sovjetske vrste cele vrste klinov, ki groze z obkolitvijo in uničenjem sovjetskih oddelkov.

Velikega pomena so tudi operacije nemške vojske in zavezniških čet ob Azovskem morju, kjer imajo namen, kakor se zdi, obkoliti levo krilo Budjonijeve vojske in udariti nato od juga proti Harkovu. Do Rostova sicer nemške čete še niso prodrle, toda od Mariupolja ni daleč in ko bodo prodrle do tja, bo prosta pot ob vzhodni obali Azovskega morja in dalje proti Kavkazu.

Medtem se nadaljujejo boji na krimski ozini pri Perekopu, kakor tudi pred Odeso in Petrogradom z vso silovitostjo. O kakih pomoči obkoljenim sovjetskim vojskam na teh področjih ne more biti govora, ker je sovjetsko vrhovno poveljstvo preveč zaposleno na osrednjem bojišču.

Stockholm, 11. okt. d. Borba za Moskvo zavzema zmerom večji obseg. Poglavitno bojno prizorišče je na prostoru severovzhodno od črte Brjansk—Orel. Dočim se vzhodno od Brjanska nadaljuje uničevanje tamkaj obkoljenih stotisočev Timošenkovihi čet, pa nemški motorizirani oddelki in tanki prodirajo od Orela v severni ter v severovzhodni smeri proti Tuli. Sedaj tudi sovjetska poročila več ne prikrivajo silno težavnega položaja, v katerega so zašle Timošenkove armije v srednjem odseku fronte. Poročila iz Moskve pravijo, da se je Nemcem v mnogih odsekih, tako pri Vjazmi kakor tudi pri Brjansku posrečilo prodreti globoko v sovjetske bojne črte. Mnogi sovjetski oddelki nastopajo povsem izolirano, kar čim dalje bolj slabi odpornost sovjetske obram-

be. Pri Brjansku je po mnenju raznih vojnih dopisnikov obkoljenih nad 2 milijona Timošenkovihi vojakov, po nekaterih informacijah pa je imela sovjetska vojska doslej že več stotisoč žrtev. Nemško topništvo in letalstvo neprestano bijeta na tesni prostor stisnjene sovjetske čete, ki si v neprestanih obupnih probajih skušajo izsiliti prodor iz nemške klešč. Toda nemški obkolitveni pas je sestavljen iz več koncentriranih črt in ako se sovjetskim četam posreči z ogromnimi žrtvami prebiti prvo linijo, se njih sunek gotovo zlomi na drugem in tretjem pasu. Pri Vjazmi se je ognjišče borb preselilo že dčak dalje proti vzhodu v smeri proti Moskvi.

Z nezmanjšano srditostjo se bijejo borbe tudi okrog Melitopolja, kjer so bili obkoljeni nadaljnji Budjonijevi oddelki od nemških čet, ki prodirajo ob severni obali Azovskega morja.

V borbi za Petrograd je bilo z velikimi izgubami odbitih več izpadov obkoljene sovjetske posadke. Na finskem frontnem odseku pridobivajo finske čete na terenu med Ladoškim in Oneskim jezerom in se vse bolj bližajo murmanskim železnici na mestu, kjer v jugozapadni smeri skoraj prečka ozemlje med obema jezeroma.

Pri Brjansku

Berlin, 11. okt. d. Stiskanje sovjetskih čet v gigantnem pekluri pri Brjansku se nemirno nadaljuje. Obupni sovjetski poziski, izsekati si rešilno vrzel so se vsi ponesrečili. Dne 9. in 10. t. m. je bilo ogromno število sovjetskega vojaštva uničeno. Nemške bojne črte, na katerih se razvijajo sovjetski izpadi, so organizirane v treh obrambnih črtah. Več stotisočev rdečih vojakov je obležalo že na bojnem polju kraj svojega razbitega orožja in tankov. Preživeli rdeči vojski so bili ujeti.

Silni letalski napadi na Moskvo

Stockholm, 11. okt. d. Po davi dospelih vesteh je nemško letalstvo včeraj ves dan in tudi v noči na soboto silovito napadalo Moskvo. Nemška letala, so prihajala v neprestano si sledilec valovih, v katerih so bile močni oddelki nemških bombnikov. O škodi, ki je bila povzročena v Moskvi pri teh napadih, moskovska poročila ne navajajo nikakih podatkov.

Poslednje sovjetske rezerve

Ankara, 11. okt. d. Poročilo sovjetske službene poročevalske agencije »Tass« o položaju v borbi za Moskvo, ki je bilo izdano v petek ponoči, pravi med drugim:

Sovjetske čete so na prostoru pri Brjansku v zelo kočljivem položaju in se lahko drže na svojih postojankah samo na ta način, da mečejo svoje poslednje rezerve v borbo proti neprestanim silnim napadom nemških čet.

Poročilo pravi nadalje, da so Nemci vrgli na tem prostoru v borbo neizmerne množine ljudi in neizmerne množine vojnega materiala, ter da so Nemci v tem odseku pač številčno nadmočni v primeri s sovjetskimi četami. Čeprav rdeča vojska najbolj trdovratno brani sleherni ped zemlje, Nemci še stalno napredujejo in jim je na mnogih točkah uspelo prodreti sovjetsko fronto ter vdreti globoko med sovjetske obrambne črte.

Moskovska „Pravda“ piše o strahoviti nevarnosti

Stockholm, 11. okt. d. Moskovski list »Pravda«, glavno glasilo komunistične stranke, se v današnji jutranji izdaji ponovno bavi v uvodniku s sovjetskim vojaškim položajem ter tuli ob tej priliki pod črtavo »strahovito nevarnost«, ki grozi Sovjetski zvezi. Uvodničar ugotavlja v analiziranju vojaškega položaja, da postajajo borbe na osrednjem bojišču od ure do ure bolj krvave, da je Nemcem navzlic silnemu sovjetskemu odporu vedno zopet uspelo prodreti globoko v sovjetske bojne črte in da se zmerom pridobivajo na terenu. Avtor članka izjavlja nato, da postajajo vedno nova sovjetsko-ruska okrožja vojno področja ter da so že direktno ogrožena mnoga važna industrijska in gospodarska središča. Uvodničar pravi nato: Glede na ta dejstva bi bilo pač slabo pomagati stvari, ako bi se ljudstvo vdajalo samoprevaram. Danes se mora vsak sovjetski državljani zavesti, da v tej vojni ne bo kompromisov, marveč se bo boj bojeval po geslu, ali mi dokončno uničimo Nemce, ali pa bodo oni uničili nas.

Zaplemba smučarske opreme za sovjetsko vojsko

Ankara, 11. okt. d. Kakor javljajo iz Moskve, je moskovski izvršilni odbor sklenil, da bo vse moskovsko prebivalstvo kakor tudi prebivalstvo vseh drugih sovjetskih mest, v kolikor je v stanju nositi orožje, podvrženo obveznemu splošnemu vojaškemu izvežbanju, razen tega pa se bodo civilisti izvežbali ter organizirali v posebne smučarske strelske čete. Ta odlok moskovskega izvršilnega odbora je bil objavljen v posebnem razglasu, v katerem je med drugim rečeno, da se bo moralo pre-

bivalstvo Moskve in drugih mest Sovjetske zveze bodočo zimo boriti ne le po ulicah svojih domačih mest, marveč tudi po poljih in gozdovih. Iz tega razloga, — nadaljuje sovjetski proglas, — je potrebno temeljito izvežbanje v smučanju in sicer ne samo vseh moških sovjetskih državljanih, marveč tudi žensk in otrok. V zvezi s tem je bila na področju Sovjetske zveze zaplenjena vsa smučarska oprema, ki ne bo dodeljena samo sovjetski vojski, marveč bo dana na razpolago tudi civilnemu prebivalstvu za vežbanje.

S finskega bojišča

Berlin, 11. okt. d. Kakor javlja o s pristojnega finskega vojaškega mesta, finske čete po načrtu napredujejo na prostoru jugozapadno od Oneskega jezera. Razen tega se finske čete približujejo tudi kraju Kondo—Bočokoj in na tem mestu resno ogrožajo murmansk železnico.

Odpor proti Rooseveltu v washingtonskem kongresu

Washington, 11. okt. s. Protintervencijski krogi so se v kongresu pripravili na odločno borbo proti Rooseveltovim načrtom o spremembi nevtralnostnega zakona. Razprava o tem zakonskem napovedu je, da bo zelo ostra, opozicija proti temu načrtu pa se je razširila tudi na razne velike organizacije, kakor na bivše bojevnike, na razna katoliška društva in protintervencijska ženska društva, v katerih imajo protintervencijski krogi velik vpliv. Predvsem obsojajo ti krogi pomoč, za katero so se Zedinjene države odločile v prilogi Rusiji, ki jo obeležujejo za sovražnico miru in civilizacije.

Komplicacije okrog Rooseveltovega pisma Stalinu

Berlin, 11. okt. s. Listi opozarjajo, da so nastale komplikacije zaradi pisma, ki ga je Roosevelt poslal Stalinu. Roosevelt je bil prisiljen, da je podal službeno izjavo preko Bele hiše, kakor to poroča »Associated Express«, v kateri je v nasprotju s svojimi namerami moral priznati, da je dejansko pisal Stalinu. Ob tej priliki je tudi prvič podal kratek izveček iz pisma.

Ameriški poslanik v Moskvi odgovoril svoj odhod

Ankara, 11. okt. d. Ameriški poslanik v Moskvi Lawrence Steinhardt je zavrnil odločil nameravano potovanje v Zedinjene države. Moskovske informacije o tej odločitvi ameriškega poslanika, ki so dosegle snoči v Ankaru, ne navajajo vzroka za odločitev Steinhardtovega odhoda iz sovjetske prestolnice.

Francoski poltiki pred sodiščem

Bern, 11. okt. d. Kakor poročajo iz Vichya, se bo sestalo 13. oktobra izredno sodišče v Rimu, da prične obravnavo proti osebam bivšega režima, obtoženim da so zakrivali zlom Francije. Sodišče bo razpravljalo proti Daladierju, Reynaudu, Mandelu, Blumu, Jacometu in generalu Gamelinu, ki so vsi sedaj v zaporu v Rimu.

Izpopolnitev francoskega cestnega omrežja

Pariz, 11. okt. d. Kakor poroča »Petit Parisien«, je francoski prometni minister na obisku v Lillu napovedal izvedbo velikega gradbenega programa za izpopolnitev prometnega omrežja v Franciji. Prometni minister Jean Berthelot je izjavil med drugim, da bo kot prva zgrajena avtomobilska cesta Pariz—Saint Quentin. Ta cesta bo dopolnjena z naslednjimi tremi drugimi avtomobilskimi programi: Pariz—Liege, ki bo imela zvezo z omrežjem nemških avtomobilskih prog. Pariz—Douai—Lille ter Pariz—Calais. Za ta cestna dela je določen kredit 4 milijard francoskih frankov. Prometni minister je izjavil, da je gradbeni program francoske vlade, potreben za obnovo dežele, tako obsežen, da se Francija ne bo mogla več zadovoljiti z sedaj veljavnim 40 urnim delovnim tednom.

Vichy, 11. okt. d. Francoska vlada se bo danes sestala pod predsedstvom maršala Petaina k posebni seji, na kateri se bodo po informacijah iz merodajnih vichyjskih krogov obravnavali predvsem gospodarski problemi v zvezi z bližnjo zimo.

Nova portugalska ojačenja na Azorih

Lizbona, 11. okt. d. Včeraj je na parniku »Lima« odpotoval iz Lizbone nov transport portugalskega vojaštva, namenjenega za ojačenje obrambnih posadk na Azorskih otokih. Ob odhodu se je v luki zbrala tisočglava množica prebivalstva portugalske prestolnice, ki je odhajajoče portugalske vojske navdušeno pozdravljala.

Obnavljajte naročnino

Vseučiliški profesor dr. M. Dolenc

Nepreračunljiva smrt je iztrgala ljubljanski univerzi in slovenski znanosti enega njenih predstavitev, profesorja dr. Metoda Dolenca. Z njim je umrl najplodovitejši slovenski pisatelj na področju pravnih ved, odlični kriminolog in raziskovalec pravne zgodovine našega naroda, neumorni komentator zakonov in razgledani kritik pravne literature, dolgoletni akademski učitelj in priljubljeni popularizator pravnih vprašanj.

Prof. Dolenc je izšel iz kroga zaslužnega društva »Pravnik« in se povzpela v teku let na vodilno in reprezentativno mesto v krogu slovenskih pravnikov. S svojim mnogostranskim delom je utrdil sloves in pomembnost naše pravniške tradicije ter publicistično kakor organizatorno prispeval velik delež k razmahu naše znanstvene kulture zadnjih desetletij. Ni dvoma, da bo za delavcem takih kvalit in toliko dejavnosti zazijala vrzel, ki ji ne bo moglo najti nadomestila. Zato je vest o smrti uglednega in simpatičnega prof. dr. Dolenca razžalostila vse, ki so ga poznali in bo napravila velik vtis v vsej naši javnosti.

Prof. dr. Metod Dolenc je bil kot akademski učitelj in kot znanstveni pisatelj mož velike erudicije in nič manjše delavnosti, odločen in jasn pri vsem svojem delu, strog nasproti sebi in drugim, vendar pravičen, po potrebi človeško obziren in dobrega srca. S svojim delom je zavzel ne le v hierarhiji naše univerze, marveč tudi v vsem slovenskem kulturnem življenju visoko in vplivno mesto. Njegove znanstvene razprave, ki jih je priobčeval tudi v tujih znanstvenih obzorjih, so mu prinesle sloves tudi onkraj meja naše ožje domovine. Častni doktorat slovaške univerze v Bratislavi, članstvo tujih akademij in znanstvenih društev zgovorno pričuje o njegove pomenu za širši krog pravno znanstvenih študij. Za slovenski pravni svet pa je bil njegov pomen vprav edinstven. Zato tembolj žalujemo za možem, ki je bil v polnem pomenu besede »pravi mož na pravem mestu«.

Metod Dolenc se je rodil 19. decembra 1875 v Slapu pri Vipavi kot sin ravnatelja tamonjskega šole Riharda Dolenca, ki je pozneje deloval na kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu in tam umrl. Gimnazijo je študiral v Novem mestu, pravne študije pa je dovršil na Dunaju. Potlej je vstopil v sodno službo. Najprej je služboval pri višjem deželnem sodišču v Gradcu, kjer je bil nekaj časa tudi državni tožilec in nato okrajni sodnik. Po prevratu je služboval kot svetnik višjega deželnega sodišča v Ljubljani, takoj ob ustanovitvi ljubljanske univerze pa je bil imenovan za nje rednega profesorja.

Dr. Metod Dolenc se je že dolgo prej pripravil za katedro na zaželjeni sloven-

ski univerzi. Sodeloval je zlasti v »Slovenskem Pravniku« in v raznih drugih znanstvenih in kulturnih časopisih, objavljal razprave, referate in kritike v drugorazrednih revijah in zbornikih. Udeleževal se je akcije za ljubljansko univerzo in je bil desna roka dr. Majarona, za katerim je po njegovi smrti prevzel predsedstvo društva »Pravnik«, tega pomenljivega ognjišča slovenske pravne kulture. Z vstopom v vrste univerzitetnih učiteljev je posvetil svoje odlične sposobnosti znanstveni izgradnji naše pravne fakultete, ki ga je po vsej pravici in s ponosom štela med svoje strebe. Predaval je kazensko pravo in kazenski pravni rel., kriminalne pomožne vede in pravno zgodovino. Poleg obilnega dela, ki mu ga je zastavljala univerza, je našel prof. Dolenc še dovolj časa za intenzivno in ekstenzivno znanstveno delo, za pisanje razprav in študij, katerih podrobna bibliografija bi dala celo brošuro. Vrh vsega tega je bil v prejšnji državi mnogokrat klican k posvetovalnemu delu pri reševanju raznih zakonodajnih vprašanj in je tudi v tej smeri uveljavil svoje znanje in bogato izkušnost. Spisal je vrsto pravnih učbenikov in tolmacev, tako med drugim »Tolmač h kazenskemu zakoniku«, »Sodni kazenski postopnik«, skupaj s prof. Maklečevim »Sistem celokupnega kazenskega prava«, skupaj s prof. Sajovicem pa »Novelirani kazenski zakonik«.

Že v mladih letih ga je zgodovinar prof. Kaspert navdušil za zgodovinsko raziskavanje. Kot pravni teoretik in publicist se je večkrat srečeval s pojavi ljudskega prava in je občutil, da je ljudsko pravo pri Slovincih kaj malo znano, ali pa je v spisu tujih raziskovalcev obravnavano naporno in omalovažujoče. Zaradi tega se je prof. dr. Dolenc z vneto lito pravno-zgodovinskih raziskavanj. Njegovo temeljno delo na tem področju je obsežen spis »Pravna zgodovina za slovensko ozemlje« (Ljubljana 1935). Drugo, znanstveno nemara še važnejše delo s tega področja je obsežna, temeljito komentirana izdaja največjega spomenika slovenskega ljudskega prava, tako zvanih »gorskih bukev«, ki smo jo dobili lani v založbi Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani. Z njim je prof. dr. Dolenc izpolnil svoj stari načrt, za čigar izvedbo je izvršil vrsto pripraviljalnih študij. Žal da je bil ta spis njegovo poslednje veliko delo. Izšel je v času, ko se je začela že zajedati bolezen v sicer krepko telo tega plodovitega znanstvenika.

Izmed ostalih pokojnikovih spisov naj posebej omenimo njegovo študijo »Dušanov zakonik«, nadalje razpravo »Slovenska ljudska sodišča v dobi od 16. do 18. stoletja«, pravno-zgodovinsko študijo »Kazenska pravda zoper Veroniko Denesniko« i. dr. Večina njegovih krajših spisov je izšla v »Slovenskem Pravniku«, v »Ljublj. Zvonu«, v »Časopisu za zgodovino in narodopisje«, v »Zborniku pravne fakultete«, v »Arhivu za pravne i društvene nauke« in v raznih drugih časopisih.

Na svoji uspešni življenjski poti je bil prof. dr. Dolenc deležen mnogih priznanj svojega dela in pomena. Tako je bil v letu 1929/30. rektor naše univerze in večkrat dekan pravne fakultete. Od l. 1929.—1931. je bil član zakonodajnega sveta, l. 1933. je postal doktor honoris causa univerze v Bratislavi, bil je pravi član Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani, dopisni član bivše Jugoslovanske akademije v Zagrebu, »Akademie für deutsches Recht« in v Berlinu iti.

Sele bodočnosti bo dano, da temeljito pregleđa in oceni veliko delo, ki ga je zapustil za seboj prof. dr. Metod Dolenc. Ob smrti, ki ga je povela pred svetopisemsko mejo človeškega življenja, se ga s hvaležnostjo spominjajo številni učenci, prav kakor nič manj številni znanci in prijatelji, ki so čislali njegovo prijateljsko družbo, sega-duhovite razgovore in veselje, s katerim je ob urah odihala zahvala v naravo. Za prof. dr. Metodom Dolencem ostaja v našem narodu svetel in neizbrisni spomin!

Najvišje cene na živilskem trgu Vse blago mora imeti vidno označene cene

Ljubljana, 11. okt.

Po dogovoru z zastopniki in zastopniki konsumentov, prodajalcev in pridelovalcev je mestni tržni urad spet Visokemu Komisariatu predložil najvišje cene za tržno blago ter jih je ta odobril.

Z odlokom VIII/2 št. 1133/41 Visokega Komisariata za Ljubljansko pokrajino določene najvišje cene veljajo od ponedeljka 13. oktobra jutraj do nedelje 19. oktobra zvečer. Najvišje cene, ki je po njih dovoljeno prodajati v ceniku navedeno blago v Ljubljani in ga plačevati, so naslednje: Krompir na drobno 1.20 L; zeljate glave na drobno izpod 10 kg 0.60 L; zeljate glave na debelo 0.50 L; kislje zelje 2 L; repa na drobno izpod 10 kg 0.70 L; repa na debelo 0.50 L; kislja repa 2 L; rdeče zelje 0.80 L; ohrovt 0.80 L; cvetača 3 L; koleraba 1 L; rumena koleraba 0.50 L; rdeča pesa 1.50 L; rdeči korenček brez zelenja 2 L; rumeno korenje 0.50 L; peteršilj 2.50 L; por 3 L zelena 2.50 L; domača zelena paprika 2.50 L; domača čebula 2 L; šalota 2 L; česen 4 L; jedilne buče 0.50 L; kumare 1.20 L; kumarice za vlaganje, 30 komadov na kilogram, 3 L; kumarice za vlaganje, 125 komadov na kilogram, 8 L; domači visoki stročji fižol 2.50 L; glavna solata 2.50 L; endivija 2 L; motovilček 5 L; mehka špinasta 2.50 L; trda špinasta 1.50 L; domači paradižnik 1.50 L; liter robidnic 2 L; liter svežih bezgovih jagod 1 L; liter šipka 2 L; liter drena 1 L; kilogram suhega lipo-vega cvetja 15 L. Zlahtna domača namizna jabolka 3.40 L; domača namizna jabolka I. vrste 3 L; domača jabolka II. vrste go-spodinskih sort 2 L; domača jabolka za vkuhanje, nedozorela, črvena, obročena, nagnata 1.50 L; domače breskve 3 L; domače hruške od 2 do 4 L; kutine 3 L. Zlahtno domače grozdje 4.50 L; domače grozdje samorodnic (izabela, šmarinka) 3 L; domači kostanj kilogram 3 L. Gobe: a) rumeni in rjavi ježek, rumena griva (medvedove tačke ali parkelci), mrtvaška trobenta, rumena trobenta, storovke liter 1 L; b) lističe, velike zimske kolobarnice (mraznice, siv-

ke) liter 1.50 L; c) majhne zimske kolobarnice (mraznice, sivke) za vlaganje, sirovke (brinjeve), cigani, možek (črni marmiro, jelenov jezik), žemljevec, ovčje me liter 2 L; d) turki, brezovi gobani (berački) z mladimi in trdimi klobuki, mladi čebularji, maslenke kilogram 3 L; e) jurčki z zaprtim klobukom kilogram 10 L; jurčki z odprtim klobukom kilogram 6 L. Kunci žive teže 10 L.

Kjer ni posebej naveden liter, veljajo cene po kilogram. Vse te cene pa morajo biti odsej vedno vidno označene pri vsem v ceniku navedenem blagu. Vsi prodajalci in prodajalke iz mesta in z deželo naj si pripravijo iz lesa ali kartona take tablice, kakršne že rabijo branjevalci za označevanje cen sadja in drugega blaga, potrebne številke za označevanje blaga s cenami pa dobe prodajalci in prodajalke v silni in samo začasno tudi pri tržnih organih brezplačno. Kdor ne bo imel blaga, vidno označenega s cenami, mu bo blago zaplenjeno. Ponavljamo, da ta predpis velja za vse blago in tako za stalne prodajalke in prodajalce kot za prodajalke in prodajalce z dežele.

Spet opominjamo, da je dovoljeno in mogoče blago prodajati ceneje, najstrožje je pa prepovedano prodajanje in kupovanje vsega navedenega blaga dražje kot določeno te cene.

Gospodinjke naj same pomagajo delati red ter naj ne sprašujejo za cene in naj se ne pogajajo s prodajalkami in prodajalci, ki morajo vse blago prodajati po maksimalnih cenah ali pa ceneje. Tudi če bi kdo zahteval višjo ceno, se ne razburjajte, temveč pustite blago stehati ter ga mirno plačajte po maksimalni ceni. Prodajalca je vedno odprta pot za pritožbo v mestni tržni urad, ki se ga bo pa prav rad ognil, ker ga za prodajanje nad maksimalnimi cenami tam čaka kazen.

Minuli teden so gospodinjke na živilskem trgu in tudi po mestu opazile jabolka s cenami za uvožena jabolka. Ogromna ve-

čina teh jabolk, kar jih je na ljubljanskem trgu, je na domača. Ker imajo pa domača jabolka tudi določeno maksimalno ceno, so bili kupci jabolk prav znatno škodovani, ker so za domača jabolka plačevali višjo ceno za iz starih pokrajin Italije uvožena jabolka. Tudi pri jabolkih je mestni tržni urad napravil red ter ne dovoljuje prodajanja domačih jabolk po cenah za uvožena jabolka.

Prebivalstvo pa moramo opozoriti, da imamo za zelenjavo in sadje dva cenika. Tiskani cenik za zelenjavo in sadje št. 3 na modrem papirju velja samo za blago, ki je uvoženo iz starih pokrajin kraljevine Italije v Ljubljansko pokrajino. Edino za domači krompir je tudi v tem ceniku določena cena na debelo pri kmetu in na drobno pri prodajalcu v Ljubljani. Za vse drugo v pokrajini pridelano blago pa velja cenik, ki ga danes spet objavljamo in ga na trgu vidite natipkanega na belem papirju. Naznanite takoj vsakega prodajalca, ki bi domače blago prodajal po maksimalnih cenah za uvoženo blago!

Domača jabolka imajo v tem ceniku štiri različne cene. Po najvišji ceni 3.40 L je dovoljeno prodajati samo najlepša namizna jabolka v resnici zlahtnih sort, torej kanadke, boskopska mošanke, gambove, zimsko zlato parmeno, zimski kalvil, ananasovke, šampansko renete, jonatan, dolenske voščence ter sploh naša najbolj zlahtna jabolka ki morajo biti res lepa in brez hib.

Lepa jabolka in tudi dobra so pa uvrščena k tako imenovanim gospodinjstkim sortam, ker so izvrstna za gospodinjstvo, ne moremo jih pa prišteti med zlahtna namizna jabolka.

Tudi med gobami je navedenih več novih vrst. Zato pa opozarjamo, da so v oklepajih navedena imena, ki jih ljubljani poznajo za gobe, ki je njih ime pred oklepajem. Med zimske kolobarnice, ki jih

S.A. F. BARBIERI PADOVA

LE GRANDI MARCHE • SLOVITE ZNAMKE

LIQUORE-LIKER

SANTONIO

Ottimo digestivo, di sapore delicato. Preparato con Fusione di erbe Alpestri.

Najboljše sredstvo za pre-oavo, odličnega okusa — pripravljeno iz planinskih rastlin.

OVOS BARBIERI

Zabaione inalterabile a base di tuorli d'uova freschissime. Zucchero e vino Marsala. — Portentoso ricostituente.

Neprekosljivi punč iz svežih jajc, sladkorja in vina marsala. — Znamenito okrepčilo.

APEROL

Aperitivo dissetante. Poco alcoolico, regolatore della Digestione a base di erbe aromatiche.

Aperitiv, ki ugasi žejo z malo vsebino alkohola. Urejuje prebavo, pridob-ljen iz arom. rastlin.

La fiera nei bagliori di luce — Velesejem v nočni razsvetljavi

Ogni sera la fiera viene inondata di luce dei riflettori, dallo splendore dell'illuminazione neonica di vari colori e delle innumerevoli lampade elettriche. A sinistra la parte esterna di un nuovo padiglione; a destra: una casetta rurale con lo spaccio di latte e alla maliccia rustica. — Vsak večer zažari velesejem v svitu reflektorjev, raznobarvne neoneve luči in številnih žarnic. Slika na levi prikazuje pogled na zunanji del novega paviljona, slika na desni pa kmečko hišico na velesejnu, kjer je nameščena prodajalna mleka »Pri kmečki majolikli«.

SPORT

Točke, točke...

... bodo zbirali danes predvsem nogometaši, pa tudi za atlete jih je polovica še na razpolago

Kdor bo danes obiskal katero koli sportno prireditev, se mora zavedati tega, da bo šlo v vseh teh tekmah — in niti malo jih ne bo — to pot čisto zares in za najvažnejše, za čemer stremi vsak pravi aktivni sportnik, in sicer za sportno oceno po točkah — za točke v nogometnem prvenstvu SNZ in za točke v troboju, med najboljšimi atleti ljubljanskih treh klubov, kolikor jih je še ostalo od skupnega dvodnevne sporeda.

Glavna pozornost med prijatelji nogometa bo veljala seveda trem prvorazrednim srečanjem, ki so danes po čudnem naključju razdeljena tako, da bo vsako izmed njih ob drugem času na drugem igrišču.

Dopoldanske ure so bile določene za dvoboj

med Hermesom in Jadranom

Po precej nesrečno izgubljeni tekmi proti Ljubljani je Hermes dobil danes drugega nasprotnika, in sicer trnovsko moštvo Jadrana. Šiškarji in Trnovčani se že skoraj leto dni niso spogledali na zelenem polju in bo ta tekma že zaradi tega prav privlačna. Jadran je zdaj v solidni formi in ima v svoji sredi nekaj prav dobrih igralcev. O Hermesu se mora v zadnjem času govoriti samo z najboljšimi strani in je v tej današnji preizkušnji gotovo tudi favorit. Presenečenja seveda nikoli niso izključena in zato je najbolje, da se vsi tisti, ki jih zanima izid, kar sami zberejo danes ob 10.30 na Hermesovem stadionu v Šiški.

Elan v Ljubljani

Druga po — časovnem — vrstnem redu bo prvenstvena tekma I. razreda med Svobodo in novomeškim Elanom. Dolenjci so v zadnjih mesecih storili mnogo za razvoj svojega nogometnega moštva in imel so tudi zabeležiti nekaj prav vidnih uspehov, čeprav so si onega najpomembnejšega — remisa z Ljubljano na domačih tleh — nedavno pokvarili z dvočlenskimi porazom proti istemu moštvu pred ljubljansko publiko. Ne glede na to pa so ostali — povedano bodi še, da so takrat imeli pet rezerv v svojem moštvu — odločeni, da bodo zdaj šele za vsemi silami prišli za delo. Današnja nedelja je zanje prava priložnost prvenstvu in bodo zato prav gotovo napeli vse, da se svojemu prvemu nasprotniku Svobodi ne bodo dali poraziti tako kakor se jim je zgodilo pred nekaj tedni na istem igrišču. Svoboda je preživljala neke krize, zdaj pa je spravljena v red in se bo tudi potrudila, da bo postavila primerne partnerja.

Tekma bo ob 15. na igrišču Ljubljane.

Mars in Ljubljana

sta se že marsikdaj videla na zelenem polju, večkrat kar tako za trening, čisto pa tudi že v zagriženi borbi za točke. Z rednimi izjemami je Ljubljana v teh dvobojih izšla zmagovalno in tako bi ji — včas na papirju — prisodili tudi danes. Toda Marsovci, ki igrajo danes za domačim plo-

tom, o odločni in vztrajni ljudje in bodo brez dvoma poskusili vse, da bi Ljubljani prikrajšali veselje popolnega uspeha. Obe moštvi tvorita vsekakor vrh tabele iz prvega razreda, tako da je že samo to precej jamstva, da bo tekma na primerni višini.

Začne se ob 16.30 na igrišču Marsa za Kolinsko tovarno.

Drugorazredni klubji imajo danes med seboj dve prvenstveni tekmici, ki bosta obe na igrišču Korotana na Rakovniku. Dopolodne ob 10.30 bosta tamkaj delili točke enajstotič Viča in Slavije, popoldne ob 16.30 pa se bosta na istem travniku znojila za uspeh Korotan in Mladika.

Ne samo točke, tudi darila

bodo danes oddana po končanem lahko-atletskem troboju med izbranimi atleti Planine, Hermesu in Iliriji, ki se začne ob 15.30 na stadionu ob Tyrševi cesti.

Ko boste čitali to opozorilo, bo skoraj že pod streho prvi del sporeda v tej zanimivi konkurenci, o kateri bomo podrobno poročilo objavili v ponedeljski izdaji našega lista. Drugi del sporeda se nadaljuje danes z ostalimi devetimi točkami, in sicer:

110 m z zaprekami, skok ob palici, tek na 200 m, met diska, tek na 400 m, troskok, tek na 1500 m, met kopja in tek na 4 x 400 m.

Kakor nas obveščajo prireditelji, sta razen točk za posamezna moštva pripravljena za zmagovalce tudi dva lepa pokala in še dolga vrsta praktičnih daril za najboljše plasirane atlete v posameznih disciplinah. Glavni pokal, izdelan po načrtu tajnika SLAZ g. Zupančiča, bo darovala zveza v trajno last zmagovalnemu moštvu, tukajšnji zaupnik CONIA pa je poklonil še drug pokal za najboljšega atleta (z najvišjega vrednostnim rezultatom po finskih tabelah). Tako bo torej ta prireditev nadvse učinkovito in upajamo tudi v sportnem pogledu uspešno zaključila letošnje atletsko sezono.

Službeno iz ZNS. Delegirani so za današnje tekme: Svoboda—Elan: Zajec Rado, stranski: Jerman; Mars—Ljubljana: Pustjenjak, predtekma: Makovec, stranska sodnika: Makovec, Zajec Vladimir; Hermes—Jadran: Cimperman, stranska: Jerman. Kos Hinko, predtekma Lukežič; Vič—Slavija: Dorčec, stranska: Jenko Ciril, Trtnik; Korotan—Mladika: Kos Hinko, stranska: Jenko Ciril, Zore.

SK Grafika. Danes ob pol 15. naj bo juniorsko moštvo na igrišču SK Korotana. Vsi točno!

SK Jadran. Vsi igralci prve garniture morajo biti danes najkasneje ob 10. uri na igrišču »Hermesa«. Zinke, Lukman, Jukić sigurno.

Z Gorenjskega

Nastop proti denuncijantom. Celovški dnevnik piše: Denuncianti so najmanj razveseljive pojave. Državna tožilstva in sodišča so že leta 1933. započela odločno in uspešno borbo proti njim. V neki nedavni sodbi je najvišje sodišče ugotovilo, da lahko tudi neutemeljene prijave na naračun-socialistično stranko pomenijo izsiljevanje po § 253. nemškega državnega zakonika. Spriči položaja stranke v nemški državi in spriči veljavnosti sodbe v njenem pokretu lahko rodi takta prijava pri stranki hude posledice za ovađenca. V borbi proti neželjenim ovađenjem je lahko tako spoznanje učinkovito orodje.

Nove živilske karte za dobo od 11. oktobra do 17. novembra se delijo te dni. Pri tem se nudi poslednja možnost, da prejme posameznik namesto 125 gramov drugih živil 125 gramov riža. Dodelitev presnega masla je znižana za 52.5 gramov, za toliko pa je zvišana dodelitev margarine. Vsi potrošniki prejmejo po 52.5 gramov sira.

V Bohinjski Bistrici je prebivalstvo letos poleti nabralo 2000 kg arnike, 1000 kg planinskega mahu, 1000 kg encijanovih korenin in še različne druge zdravilne rastline v skupni teži 5300 kg.

Dva ponesrečena zagovora. 28 letna Edit Rath, soproga zdravnikarja iz Bonna, je bila na letovisku pri Sv. Krvi. Najprej se je čutila, da se ljudje pozdravljajo z nemškimi pozdravom, potem pa je v neki gostilni pripovedovala različne dovpite na račun nemške države in njenih voditeljev. Takoj je bila ovađena. Pred celovškim sodiščem je rekla, da je dovpite čula na viahu. Po ji pa ni pomagalo. Bila je te dni obsojena na 6 mesecev zapora. — Nadalje se je pred celovškim sodiščem zagovarjala 42 letna Frida Legatova, ki je zadnje leto večkrat poslušala tuje radijske oddaje. Zagovarjala se je, da rada pije in kali in da v takem stanju ni odgovorna za svoje početje. Posebno sodišče pa ni upoštevalo njenega zagovora in jo je obsodilo na leto dni težke ječe.

Nedopustno druženje z ujetniki. Pred celovškim sodiščem se je moral zagovarjati 57 letni gozdni delavec Matej Pegrin iz Homolice, ker je sodil, da ni nič hudega, če kakšni dve uri kramlja z vojnim ujetnikom. To se je zgodilo 3. avgusta. Zdal je bil obsojen na 4 tedne zapora. Listi opozarjajo, da je bila naredba za varstvo obrambne sile nemškega naroda objavljena v sleherni vstavi in zato ne more biti nikomur neznan, da se ne sme pogovarjati z vojnimi ujetniki.

Na Jesenicah se je ponesrečil delavec Janez Pristov. Peljal se je na kolesu in se je hotel izogniti nekemu tovornemu avtu. Zavoril je na kup peska in se hudo poškodoval na glavi. — V nedeljo je bila nogometna tekma med Jeseničani in Straziščani. Bilo je precej gledalcev. Zmagali so Jeseničani 3 : 2.

Prvi lov v Mežiški dolini je bil prirejen te dni. Udeležilo se ga je 26 lovcev, ki so ustrelili 20 zajcev, 1 lisico in 8 jerebic. Nato se je lovska družba zbrala pri Stoparju.

V Črni je bil zbor Koroške ljudske zveze. Po zapisnici so bile 260 prisotnim izročene izkaznice zveze.

Gospodarstvo

Na razstavi malih živali

Male živali imajo sicer na velesejmu le piko odmerjen prostor, vendar je ta oddelek tako skrbno pripravljen in živali tako brižno odbrane, da daje oddelek lepo zaokroženo sliko in obenem bogat pregled najvažnejših gospodarskih pasem vseh vrst malih živali.

Predvsem pride do izraza na razstavi kunec. Mala skromna živalica tudi zasluži, da se zanjo vsakdo zanima. Kunec je skromna žival, ki jo je gotovo najlažje gojiti in daje dvojno korist, kajti poleg mesa dobimo tudi kožuhovino. Eno kakor drugo je zlasti v sedanjih časih zelo važno.

Med kunci so razstavljeni orjaki, srebreci, činčila, dunajčani, ovnači, angorci in drugi. Veliki kunci takoj dajo vtis, da so izvršni dobavitelji mesa. Saj lahko da kunec devet ali tudi več kilogramov mesa. Računa se tudi, da ima dobra kunčja samica vsake leto prirastka, ki tehta preko 65 kg. To že kar nekaj pomeni, če lahko pridobimo na leto toliko mesa samo od ene živali. Pri manjših kunjih je prirastek po teži mesa manjši, take živali pa dajejo tudi kožuho, kar je tudi važna gospodarska korist. Angorski kunec daje zopet volno, ki stalno pridovala na pomenu in s tem seveda tudi na ceni. V kmetijskem oddelku razstave lahko obiskovalci vidijo, kakšne vzorne pletenine dobimo iz angorske volne, kako izvršno usnje je iz kož starejših večjih kuncev, da je usnje odlično uporabno za čevlje, iz mehkejših kož pa za rokavice in drugo.

V manjšem številu je razstavljena perjad. Med njimi je največ kokoši, poleg njih pa so race in purani. Med kokošmi kraljuje izvrstna brskačica in dobra nesnica: štajerka. Žal da ni poleg nje naše domače jerebičarke, ki je najbolj naša domača prakoska s prvostolnimi dobrinami in sposobnostmi za rejo v naših krajih. Najdemo pa na razstavi rodajledko, ki je priporočljiva za mestne rejce, ker je sposobna za ograjen prostor. Lepe so tudi susekske kokoši.

Morski prašički so atrakcija zase ter vzbujajo splošno zanimanje. Razstava golobov je dokaj pestra. Prednjačijo razne gospodarske pasme: škerjanci, risovci, nojevci in drugi. Mnogo je tudi športnih golobov, ki se postavljajo s svojo lepoto in ničnostjo.

Na letošnji razstavi so celo kože domače vrste. So dobre mlekarice, saj se dajejo tudi po štiri litre mleka dnevno. Društvo Mali gospodar jih ima večje število in jih oddaja interesentom. Poleg koz so razstavljene selčavske ovce. Znano je, kako izvršno volno nudijo te ovce.

Razstava pa ne bi bila popolna, če ne bi bili razstavljeni razni predmeti, ki so potrebni za rejo malih živali, kakor vzor na kunčica, krmilne posode, napajalniki in drugo. In še ptice spadajo v to razstavo in zagledal so razstavljene male papigice.

Skrbno prirejen razstavo malih živali obiskovalci velesejma pridno ogledujejo in se informirajo o pravilni reji, o nabavi živali, nakupu potrebščin in drugem, kar vse zvedo pri strokovnjakih v razstavnem oddelku.

Omenimo naj še vesel dogodek. V sredo sta dve solčavski ovci skotili krepka mladiča. Z glasnim mekanjem sta oznanjali svojo materinsko srečo. Hitro so jim pripravili poseben prostor, kjer sedaj vzbujajo izredno zanimanje in pozornost obiskovalcev velesejma.

Italijansko vrtnarstvo

Italijansko vrtnarstvo je privedlo na letošnjem Ljubljanskem velesejmu zelo lepo in okusno razstavo z namenom, pokazati našim ljudem svoje glavne pridelke in razvoj vrtnarstva zadnjih let. Njihovi glavni pridelki so sveže solčje in cvetje in okrasno rastlinstvo.

Sveže solčje. Povprečni pridelek navadnega in zgodnjega krompirja je znašal v letih 1938—1940 preko 31 milijonov metrskih stotov, 10 do 12 odstotkov ranega krompirja se od aprila do julija izvozi v Nemčijo, Belgijo, Švico itd. Povprečni pridelek paradiznikov je znašal 9,8 milijona stotov in je 8 odstotkov vsega pridelka šlo v svežem stanju v izvoz. Ostali pridelki je bil porabljen doma za prehrano in konzerviranje. Povprečni pridelek cvetja in zelja je znašal 7,2 milijona stotov, izvoz pa je šel v Nemčijo, Švico, Belgijo itd. Povprečni pridelek fižola je znašal 0,38 milijona stotov, pridelke čebule in česna 1,5 milijona stotov, povprečni pridelek graha 0,77 milijona stotov, povprečni pridelek solate in špinata pa 2,2 milijona stotov. V Nemčijo in Švico se izvozi okrog 2.500 vagonov solate letno. Znatno je tudi pridelek artičok, ki znaša 0,74 milijona stotov. Artičoke izvažajo v Nemčijo in Švico, kjer so zelo priljubljena jed.

Cvetje in okrasno rastlinstvo. Od svežega cvetja izvažajo v glavne nagelje, vrtnice, mimoze, vetrnice, zlatice, marjete, vijolice, narcise, kalendule ter listje asparagus in cikasa. Proizvodnja rastlinstva stalno narašča. Znatna je produkcija okrasnih rastlin in grmičja za ureditev in okras vrtov, parkov, drevoredov itd. Podprta z dolgo tradicijo proizvajala Italija mnogo selekcioniranih vrtnih semen in stalno zvečuje svojo produkcijsko sposobnost.

Upošteva potrebo in zahteve posameznih pokrajin, kjer se prideluje krompir, in primernost selekcije semen, je bila l. 1931 ustanovljenih 23 središč za razmnoževanje in selekcijo krompirja. Ta središča so bila ustanovljena, da se razširi avtarkija na polju produkcije semen in živil in da se pospeši poljedelstvo in živilska industrija. V letu 1942 bodo iz teh središč razposlane znatne količine semenja (gomoljev) raznih vrst.

V Zagreb se je v 6 mesecih priselilo 60.000 ljudi

Zagrebski »Novi list« razpravlja o gradbeni delavnosti v Zagrebu ter ugotavlja, da je sicer javna gradbena delavnost živahna, zaostaja pa zasebna gradbena delavnost. Letos so bila do 1. oktobra izdana gradbena dovoljenja za 10 štirinadstropnih hiš (lani za 0), za 17 trinadstropnih (33), 22 dvonadstropnih (38), 82 enonadstropnih (118), in 29 pritličnih (50). Zasebna gradbena delavnost je torej padla približno za polovico. Letos je bilo do 1. oktobra za zasebno zgradbo potrjeno 117 milijonov, medtem ko je promet z nepremičninami dosegel skoro eno milijardo.

Gradnja novih stanovanj pa je Zagrebu nujno potrebna zaradi znatnega obsega doselitve v zadnjih mesecih. »Novi list« meni, da se je v 6 mesecih doselilo v Zagreb okrog 60.000 novih stanovalec, to je toliko, kolikor je znašalo celotno število prebivalcev Zagreba leta 1900.

Za rešitev stanovanjskega vprašanja priporoča »Novi list«, da bi bilo treba dati na razpolago cenena gradbena posojila. V bližini Zagreba naj bi se zgradilo docela novo mestno naselje za 20.000 ljudi. Končno predlaga naj bi se uredilo pravno vprašanje nadstropnega lastništva pri hišah, kar bi olajšalo združitev interesov in bi omogočilo izgradnjo praznih parcel v središču mesta.

Gospodarske vesti

Uradne ure denarnih zavodov — torej tudi kreditnih zadrug — ostanejo nespremenjene, t. j. od 8. do 14. ure.

Upravna razdelitev Hrvaške, Hrvatska državna tiskarna je izdala »Šematičan Nezavisne Države Hrvatske«, ki vsebuje podatke o upravnih in sodnih razdelitvah države. Iz tega šematičnega je razvidno, da je Hrvatska razdeljena na 23 velikih žup (zagrebška občina predstavlja veliko župo za sebe), ki imajo skupaj 142 kotarskih oblasti (okrajev), 31 mest (po zakonu o mestnih občinah) in 1000 upravnih občin.

Izročitelji žitnih presevkov na Hrvatskem. Hrvatsko ravateljstvo za prehrano

no je ob istočasnem razveljavljanju prejšnjih odredb predpisalo kmetom, da morajo vse ugotovljene presečke pšenice, rži, soržice, ječmena, in ajde oddati skladščem državnih komisijonarjev najkasneje do 31. oktobra. Prepovedana je vsaka prodaja žita drugim osebam. Proti vsem, ki ne bi oddali presezkov, ali ne bi prijavili pridelka, se bo najstrožje postopalo po zakonu o razširjenju pristojnosti prekega sodišča, ki predvideva za taka dejanja smrtno kazen.

S kovinami vulkanizirani gumi. Iz Berlina poročajo, da je v zadnjem času na področju tehnike zabeležen velik napredek s tem, da je uspelo združiti trde kovine z gumijem potom vulkanizacije. Nova tvarina, ki se dobi na ta način, bo zlasti v strojni industriji zelo uporabna. Združitev trde kovine in elastičnega guma je dragocen konstrukcijski element, ki se da koristno uporabljati tam, kjer je treba omiliti tresljaje ali prenos tresljajev stroja na okolico, kakor tudi tam, kjer je potreben elastični prenos sil. Temu svojstvenemu konstrukcijskemu materialu pripisujejo veliko bodočnost tudi v gradnji motornih vozil in v ladjedelstvu. Napravili so tudi že uspeli poskuse z železniškimi vagoni, pri katerih so kolesa opremili z obročem iz nove tvarine. Poskus je pokazal, da vozijo taki vagoni skoro brez tresljajev in da povzročajo polovico manj ropota, kakor navadni vagoni. S takimi kolesi se daje uspešno opremiti tudi tramvajski vozovi.

Rastlino uporaba celulozne volne. Zaradi velikih težkoč pri uvozu bombaža in volne je pričela tudi Švica v zadnjem času v večji meri tekstilna podjetja izdelujejo tri velika tekstilna podjetja izdelujejo tkanine že izključno iz celulozne volne in sedaj predelujejo po 7 ton celulozne volne na dan, v pričetku prihodnjega leta pa bodo količino dnevno predelane celulozne volne povečali na 22 ton. V Nemčiji so v zadnjem času pričeli izdelovati posebno vrsto nakodrane celulozne volne, ki ima tudi drugače mnoge odlične lastnosti ovčje volne. Iz te posebne celulozne volne so pričeli izdelovati tkanine za moške obleke, ki ne vsebujejo prav nobene ovčje volne, med tem ko so doslej v ta namen uporabljali polovico celulozne volne in polovico ovčje volne. Pravijo, da se obleke iz takega blaga prav odlično nosijo. Zaradi težkoč pri oskrbi z ovčjo volno se sedaj tudi Švica živo zanima za uporabo teh specialnih vrst celulozne volne, bodisi za mešanje z ovčjo volno, bodisi za izdelovanje tkanin po načinu volnenih tkanin iz čiste celulozne volne.

Aprovizacija

Odjemalec mesa, ki bi zaradi tega ali onega vzroka dobival meso pri drugem mesarju kot pri dosedanem, kjer so dobili knjižico za nabavo mesa, prihajajo v mestni preskrbovalni urad s temi željami, čeprav je bilo že objavljeno, da mesarja ni mogoče menjati. Edino tisti, ki so se med tem, odkar je uvedena nabava mesa na knjižice, poročili in osnovali samostojno gospodinjstvo, prav tako pa tudi tisti, ki so se preselili na drugo stran mestne občine ali tako daleč od dosedanjega svojega mesarja, da bi izgubili preveč časa s kupovanjem mesa pri dosedanem mesarju, torej edino taki odjemalci naj se zglašijo v ponedeljek 13. in v torek 14. med uradnimi urami s svojo nabavno knjižico za meso v mestnem preskrbovalnem uradu v sobi št. 3. Vsi drugi naj pa s takimi prošnjami ne hodijo v mestni preskrbovalni urad, ker jim nikakor ni mogoče ustreči ter bi bila vsa pota in tudi posredovanja brez uspeha.

Dogon klavne živine in prevzem telet v Ljubljani je bil napovedan na sredo, 15. oktobra. V sredo, dne 15. t. m., pa ne bo dogona klavne živine v Ljubljani, temveč morajo povabljeni gospodarji iz ljubljanske občine ter iz občin Brezovica, Dobrava, Jezica in Log prireditelj živino v Ljubljano v sredo, 15. oktobra, a gospodarji iz občin Dobrunje, Ig, Polje, Rudnik, Tomišelj in Zelimlje naj priženo svojo živino šele 19. novembra v Ljubljano. Pač bo pa v sredo, 15. oktobra, prevzem sesnih telet v Ljubljani ter naj zato gospodarji v sredo, 15. t. m. natanko ob 10. uri pripeljejo na klavnico v Ljubljano teleta, ki bodo takoj stehšana, prevzeta in plačana. Za to so potrebni živinski potni listi, niso pa potrebna rdeča vabila. Rdeča vabila za dogon klavne živine 15. oktobra torej veljajo za dogon dne 29. oktobra. Obvezniki so dobili rdeče pozive z navedbo, koliko živine mora vsak oddati, gospodarji

pa lahko to izvedo tudi na svoji občini, a ljubljanski gospodarji v mestnem gospodarskem uradu v Beethovnovi ulici št. 7 v sobi št. 35. Gospodarji naj polagoma pripravijo primerno žival za oddajo ter jim priporočamo, naj se obvezniki posameznih krajev med seboj sporazumejo glede sedanja oddaje, da ne bi bilo nezadovoljnosti ali škode.

Iz Spodnje Štajerske

Mariborsko gledališče. Ta teden so na sporedu »Fidelio«, »Ptičar«, »Pomladni zvoki« in »Marta«. V torek bo gostovala graška drama z Ludvigovim »Gozdarjem«, v četrtek pa bo premiera opere »Madame Butterfly«.

Nesreče. Pri nakladanju sena na Tržaški cesti v Mariboru je padel z voza 72 letni preužitkar Jakob Ules. Poškodoval si je hrbtenico. 50letni Karel Košič si je na Tenzem pri nakladanju drv zasekal levo nogo. Dve in pol leta stara Marija Senekovičeva v Apaški kotlini se je približala ognjšču, vnela se ji je obleka in dekletce je naslednji lan izdihnilo.

Izpraznjena zaloga. Neznani dolgoprstež je nedavno poč obiskal klet posestnika Alojza Simončiča na Dornavi pri Ptuj. Odnesel je 20 kg presnega masla, 20 kg slanine, 6 kg prekajenega mesa in precejšnjo količino jabolk.

Ptujsko okrožno vodstvo »Heimathunda« je sklicalo v torek svoj tretji zbor v Ptuj. Poročali so posamezni voditelji, nakar je bilo sporočeno, da bo 19. oktobra v Ptuj tekme brambovcev, da bo prebivalstvo videlo, kakšne naloge pripadajo brambnemu moštvu Okrožni vodja Bauer je slednjič pojasnjeval pomen borbe nemškega naroda za svoj prostor in za svojo veljavo.

Radio Ljubljana

NEDELJA, 12. OKTOBRA 1941-XIX.

8: Napoved časa, 8.15: Poročila - italijansko, 8.30: Orgelski koncert iz bazilike Carmine iz Neaplja, 11: peta masa z bazilike Sv. Annunziata iz Firence, 12: citanje in razlaga sv. Evangelija v italijansko (pater Evzebio Zappatereni), 12.15: citanje in razlaga sv. evangelija v slovensko (p. Krizostum Sekovanovič), 12.30: Simfonična glasba, 13: Napoved časa - poročila v italijansko, 13.15: Komunikacije glavne stana Oboroženih Sil v slovensko, 13.17: Godalni orkester pod vodstvom mojstra Angelina, 14: Poročila v italijansko, 14.15: Ljubljanski radijski orkester pod vodstvom Drago Marija Sijanica: oestra glasba, 14.45: Poročila v slovensko, 17.15: dr. Alojzij Puš: Gospodarska navodila; kmetijsko predavanje v slovensko, 17.35: Kmečka godba, 19.30: Poročila v slovensko, 19.45: Operetna glasba, 20: Napoved časa - poročila v italijansko, 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovensko, 20.30: Gledališka sezona: ELIAR: Rossini: »Seviljski brivci«, v odmorih okrog 20.55 slovensko predavanje, okrog 21.45 vesti v slovensko, 22.45: Poročila v italijansko.

Brez kozmetičnih sredstev

Malokje boste našli žensko, ki bi ji bilo povsem vseeno, kakšna je njena polit. Mnoge ženske sicer nimajo časa in tudi denarja ne, da bi posvečale posebno skrb svoji lepoti, vendar pa si na tihem vsaka želi, da bi bila kolikor mogoče čedna na pogled. Lepa polit pa ni samo vprašanje lepote, kajti čista, zdrava polit je v važnem odnosu z zdravjem in osebno higieno. Z nečisto politjo vzbujamo vtis, da smo zanemarjene in kar je še več: ženska, ki je količnik kritična, se v tak-

šnem stanju ne more znebiti občutka, da je neprijetna po svoji okolici. Podobni občutki pa škodijo materialni osebnosti, marškalaj nam vzamejo veselje do dela in nas tudi v drugih oziirih prikrašajo za mnoge uspehe v življenju. Zato se kar nič ne sramujemo posvečati nekaj svojega dragocenega časa negi polit! To ni nikako tratenje časa in denarja, temveč je sestavni del zelo potrebne ženske higijene.

Toda kako rešiti denarno vprašanje? Lepotna nega ni zastoj in tudi tiste, ki so svojčas izdajale nekaj denarja za razne kreme in čistilna sredstva, se bodo v sedanjih prilikah morale omejiti na najnujnejše potrebe. Najpreprostejše vseh sredstev, milo, nam sicer še ostane, toda nekatere polit mla sploh ne prenašajo, sedaj tem manj, ker mlo ni več tisto, kar je bilo prej. Pokažimo torej, da smo iznajdljive in da si znamo pomagati v vseh okoliščinah!

Čistilna olja. Zelo težko si boste danes preskrbele olja za čiščenje kože, vendar ne pozabite, da ga potrebujete zelo malo, kapljico ali dve na kosček vate in že posnamete s tem sminko, puder in drugo nečistot z obraza. Poslužujmo se olja, ki ga ne uporabljamo za hrano, to je: mandljevo olje, lešnikovo olje, parafinsko olje. Steklički takšnega olja, ki ga uporabljamo za čiščenje polit, dodajmo še žličko ali dve ricinovega olja in vse skupaj dobro premešajmo. Parafinskemu olju lahko primčamo tretjino limonovega soka.

Namesto maščobe. Kakor ne moremo pregrešati maščobe pri dnevni hrani, tako potrebujemo tudi naša polit svojo maščobo. Novo mlo pa kožo le še bolj izsuši. Zato si vsaj za obraz pomagajmo samo z vodo, ki smo ji dodale nekaj limonovega soka. Dvakrat tedensko pa si napravimo na obraz mlačen obkladek iz zmecene lanene moke, ki ga obdržimo na polit približno 15 minut.

Toda ne pozabimo! Vse to je le zunanja nega, najhujše pa se naša polit umaže vsled strupov, ki jih izloča naš organizem skozi pore. Zaradi tega moramo stalno nadzirati svojo prebavo in paziti na dobro urejanje svoje preenove. Za teden dni v mesecu se odrecimo zajtrku in ga nadomestimo z veliko čašo mineralne vode ali še preprostejše: s četrt litra vroče vode, ki jo pijemo počasi, požirek za požirkom. Razen tega bomo imlele čudovito polit, če bomo deset dni v mesecu jemale vsak dan pred zajtrkom in pred kosilom malo žilsko zveplenege cveta, pomešanega z žličko medu. (Če nimamo medu, si pomagamo z mlekom.) To sredstvo čudovito pomlaja ves organizem in tudi polit zaradi tega, ker tako dobrodejno vpliva na želodec in črevesje.

Preprosto sredstvo za zdravljenje mozgtjaste in nečiste polit je soda bikarbona. Ko smo si umile obraz, posujemo svojo mokro krpico za umivanje s praškom sode bikarbonate in si s tem dobro natrimo polit obraza.

Nedeljska križanka

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
16								17						
18				19				20						
21			22						23		24		25	
26			27					28						
29	30			31	32	33				34				35
36				37		38			39	40			41	
42			43		44		45					46		
47	48			49		50		51					52	
53				54	55			56					57	
58				59				60						

Vodoravno: 1 prevozno sredstvo, 9 ukrasni predmet (množ.), 16 izdelek (tujka), 17 vrsta ptičev, 18 potočna žival, 19 italijanska pokrajina, 21 predlog, 22 mednarodno združenje pisateljev, 23 duhovnik, posvečenec, 26 nota iz solminizacije, 27 toraj (tujka), 28 vrsta glasu, 29 gnojna tvorba, 31 pripadnik verske sekte, 34 snop, 36 pretekli čas (v srbohrvaščini), 38 ljudje, ki se sami naučijo kake obrti ali pisanja, avtodidakti, 41 kratka za nemške napadne oddelke, 42 dva soglasnika, 43 četr, mestni okraj (tujka), 45 drog, batina, 47 ime f. Balba, 49 ime pisatelja Velikonje, 51 mesto v Bački ob Donavi, 53 nebesno telo, 55 greznica, preprosto strnišče, 57 osebni zaimek, 58 stara oblika veznika, 59 reka na Alaski, 60 moško ime.

Navpično: 1 nauk o fizikalnih lastnostih zraka, 2 rusko pristanišče na skrajnem Vzhodu, 3 kazalni zaimek, 4 sibirski reka, 5 ni suh, premočen, 6 vrsta opic, 7 del hiše, 8 praprebivalec Italije, 9 predlog, 10 moško ime, 11 indijanska trofeja, 12 kazalni zaimek, 13 priprava, 14 nikalnica, 15 država v Aziji, 17 pripadnik slovanskega naroda, 20 vrsta vetra v Primorju, 22 mo-dri atenski državnik, 24 Verdijeva opera.

25 špansko žensko ime, 28 atenska dvorana, v kateri je učil Zenon, 30 hrib v Švici, 32 prebivalec jadranskega polotoka, 33 francoski fizik (fon.), 35 gora v Grčiji, zbirališče muz in bogov, 37 katica za »svetici«, 39 konjeniki, 40 vrsta umetnikov, 44 del pluga, 46 koralni otok, 48 nemški predlog, 50 dva enaka soglasnika, 52 veznik, 54 prislov kraja, 56 inicijal našega pisatelja.

Rešitev nedeljske križanke

Vodoravno: 1 zapraviti, 9 Makole, 14 odlok, 15 Gavrilo, 16 cni, 18 breza, 19 rja, 20 sir, 21 Oise, 22 magnat, 24 esaul, 27 zjati, 29 ta, 30 tinktura, 32 oatelji, 34 trkati, 35 o a, 36 kri, 37 Julija, 40 as, 42 Avstrija, 44 ritem, 45 Vestalka, 47 pasiva, 48 te, 49 iako, 51 le, 52 at, 53 Ivona, 56 tornado, 59 ate, 60 kolektiv, 61 brigadir.

Navpično: 1 zobozdravnik, 2 Adria, 3 plesati, 4 rozete, 5 Aka, 6 igrati, 7 tajna, 8 Ivan, 9 mistik, 10 ali 11 korektura, 12 Lenau, 13 en, 17 igla, 23 atrij, 25 stilist, 26 urejavati, 28 Ilova, 31 najl, 33 jasi, 34 tri, 36 Krakov, 38 iti, 39 amater, 41 se, 42 Atene, 43 tkati, 46 stol, 47 pedi, 50 or, 51 Lar, 54 vo, 55 ak, 57 n(ota) b(ene), 58 o(ve g(odi-ne), 59 ad.

REKTOR KR. UNIVERZE V LJUBLJANI in PROFESORSKI ZBOR PRAVNE FAKULTETE

sporočata tužno vest, da je dne 10. oktobra 1941 umrl gospod

dr. iur. et hon. causa

Metod Dolenc

redni univerzitetni profesor in član Akademije znanosti
in umetnosti v Ljubljani

Za razvoj univerze in znanosti velezaslužnemu članu proforskega kolegija bomo ohranili trajen in časten spomin.

Pogreb bo v nedeljo, dne 12. t. m. ob 15. uri izpred pokopniškega doma v Ljubljani, Gorupova ulica št. 22, mimo univerze na pokopališče k Sv. Križu.

Koža z nepravilnim izločevanjem

Lepota polti zavisi v premenljivih primerih od normalnega delovanja njenih lojnic. Tako mastna, kakor suha koža sta prav za prav dve izrodku v primeru z idealnim stanjem, toda za to idealno stanje, pravo sredino med mastnim in suhim, naletimo le redkokdaj in skoraj samo v mladosti. Nekoliko mastna koža ima pred suho to prednost, da se manj nagiba k gubam, toda na žalost se utegne sprevreči v prekomerno izločevanje tolišče skozi lojnice in potem nastane seboreja. To kožno obolenje temelji torej na premočnem izločevalnem delu lojnic, ki bi morale skrbeti za pravilno mehko kožo. V splošnem se nagibajo rjavolase osebe bolj k temu prekomernemu izločevanju nego plavolase, moški bolj nego ženske, ljudje v mestih bolj nego ljudje na deželi, ki tudi prekomerno suhe kože ne pozna v tolikšni meri kakor mesto. Specialisti za kosmetiko dobro vedo, da reagira koža zelo povoljno na to, če jo osvobodimo slabe lastne tolišče in ji namesto tega damo druge, mile tolišče, ki se ne nagiba k žaltavosti, kajti obravnavanje kože s toiščo ne sme prenehati niti v primeru, da se je pojavila seboreja. Kazno je, da vsebuje lastna tolišča kakršne koli sestavine, ki koži škodujejo. A tudi razkrojne snovi pre-

snove, zdravila in strupi, ki jih izločuje koža, kakor znano z znojem in lojnicami, dražijo polt. Ker se seboreja pojavlja prav rada v primeru črevnih motenj ter v starosti, ko človek spolno dozoreva ali pa zaključuje svoj razvoj, moremo domnevati, da nastaja v telesu tedaj tudi kakšna snov, ki škoduje koži enako kakor snovi, ki nastajajo v primeru abnormalnega razkrojanja v črevu.

Seboreja je dvojna, oljnata in suha. Suho je težje obravnavati, ker jo moramo šele z obilnim dovojanjem olja in tolišče spremeniti v oljnato vrsto. Ker se pojavlja seboreja zlasti na obrazu ter na hrbtu, ki je v družabni obleki prost, bi morala vsaka ženska, ki jo je napadlo to obolenje, takoj nastopiti proti njemu. To je tem bolj potrebno, ker se istočasno prav rado pojavlja prekomerno potenje ali pa izpadanje las.

Zdravljenje ne more biti takšno, da bi veljalo za vse, kajti malokatera druga koža na bolezen se pojavlja s tako individualnimi znaki kakor seboreja.

Veliko vlogo ima prehrana, uživanje zelenjave in sadja, dodatki vitamina C in pa to, da se izognemo prekomernemu uživanju kruha, sladkorja, tolišč in ostrih začimb

Lahka hrana je vsekako že podlaga za izboljšanje. Dalje je treba uganjati mnogo sporta in telovalbe, gibati se na svežem zraku ter skrbeti za dobro in lahko prebavo.

Včasih uporabljajo fizikalni način obnavljanja z Röntgenovimi žarki, zlasti če se prične nos svetiti in če postanejo dihalne luknjice v koži velike. Toda ta postopek ni brez nevarnosti. Kremenčeva svetilka z ultravijoličastimi žarki in tudi pravo, naravno višinsko sonce sušita kožo na isti način in nista nevarna. Pogosto pomaga tudi posebna kožna masaža, toda vednoma ne zadostuje, da obravnavamo samo kožo, vsekakor moramo skrbeti poleg tega za redno presnovo.

Tudi pleša in pretežni del vseh lasnih obolenj nastajata na seborejski podlagi. Na koži glave se pokažejo roženasta mesta, na kateri prav težko rasejo novi lasi. Pojavi se grd prhljaj, lasje se ne morejo pravilno hraniti in končno izpadejo.

Seboreja je vedno dolgotrajno lepotno obolenje, toda s soledovanjem zdravnika, specialista kosmetika in pacienta se da ozdraviti, obenem se pacientu tudi splošno dvigne zdravstveno stanje, kar je gotovo prijetna nagrada za dolgo zdravljenje.

Glavni urednik Julij Cezar

Pravi Atenec, Rimljan ali Aleksandrinec je bil poželjiv na novice prav tako kakor človek današnjih dni. Ta poželjivost je rodila končno časnik in bil je sam Julij Cezar, ki je l. 59. pred našim štetjem ustanovil prvi veliki časnik sveta, »Acta Diurna«. Na žalost se nam ni ohranil noben njegov izvod.

Toda ali so ljudje takrat znali čitati in pisati? Znali so in to bolj, nego si običajno mislimo, kajti v Pompejih so n. pr. tisoč rok popisali neštevilne stene. Tako je bilo tudi v Rimu in v vsej državi. Hišni lastniki in poslovni ljudje so krasili hišna vrata s svojimi imeni, z rdečo barvo so jih pleskali na stene ali pa jih razili z žbljem in pisalom v zid. N. pr.: »Tu stanuje izdevalalec sukna Antus«, ali: »Poslovni lokal s sobo in gosposke jedilnice dajemo v najem. Obrnite se na tega in tega.« Ali: »Bronasta posoda se je izgubila. Kdor jo prinese, dobi visoko nagrado.« Itd. Marsikaterega napisa bi pa tu ne mogli ponatisniti, saj nas razumete. V krogih provincialnih malomeščanov je bilo čitanje in pisanje torej zelo razširjeno. Včasih so stene v notranjosti hiš rabile tudi kot beleznice za okrepitev spomina. N. pr.: »16. oktobra smo vložili olive,« ali: »6. julija kupili srajco za 15 sesterce« itd.

A kako so se mogli v tistih dneh časniki in knjige tako širiti, če ni bilo tiskarn? Ali niso knjige šele po Gutenbergovem izumu postale ljudska last? Stvar je ta, da je bila potreba po izobrazbi n. pr. med starimi Grki že pred 2500 leti tako velika, da so si Ateneci jemali na morskata potovanja knjige s seboj, da bi si krajšali čas. Bili so kmetje za plugom, ki so brali Platona. Knjiga je bila všeč. V starem Rimu, v Ciceronovem času, je bilo približno tako kakor v Evropi 18. stoletja. Ves svet je čital knjige in govoril o njih.

Strojeve seveda niso imeli, imeli so pa ljudi. Založnik je postavil sto ali pa še več hitro pisarjev, ki so pisali v kakšno sobo in jim je narekoval Vergila ali Horaca iz originalnega rokopisa. V dveh tednih je lahko pripravil naklado kakšnih tisoč knjig. Mi ki smo navajeni vse preveč na današnje razmere, si moremo le težko predstavljati, kako hitro je mogoče razširiti kakšno stvar v rokopisu. Bilo pa je že tedaj kakor dandanes: založnik in knjigarnar sta zaslužila dobro, pesnik ali mislec pa ni imel nič od svojega dela, če ga ni podpiral kakšen mecen, kakor Horaca. Marcial je ugovarjal: »Celo narednik ob mrzli gotski fronti drž. moji knjigi v svojih napol premrlih rokah, le moj možganček ne čuti tega.«

Čudna glasbila

Ameriški skladatelji plesne glasbe uvažajo v orkestre najrazličnejše, pogosto zelo čulne instrumente. Eden izmed teh skladateljev se je »postavil« sedaj s tem, da je v svojo skladbo, ki ji je dal naslov »Amerika«, uvedel pravo gasilsko sireno. Neki drugi skladatelj je predpisal za svojo simfonično skladbo, ki je posvečena — mleku, nič manj nego dvajset kravjih zvoncev. S tem misli, da ji je dal posebno izrazitost. Rekord je pa odesel neki tretji skladatelj, ki zahteva za svojo kompozicijo z naslovom »Obkladek« umetni oženj, strele iz pištole in strojnice, žvižge lokomotiv in kot krono vsega pravi strel iz topiča, kakršne uporabljajo v strelskih jarkih. Mož je nemara mislil na obkladek proti glavobolu, ki si jih bodo morali omisliti poslušalci njegovega »umotvorca«.

Krepčilo namesto strupa

Primer, da izumi nekdo nekaj popolnoma drugega, nego je mislil, ni baš redek, a precej redka je smola, ki jo je na ta način doživel neki ameriški izumitelj. Mož si je izmisli tekočino, ki naj bi ubijala koblice. S svojim izumom je znal zbuditi precej pozornosti, tako da se je na javni preizkušnji novega pripomočka zoper koblice zbralo prilično število ljudi. Toda ko so se koblice napile »strupca«, niso pokazale nobene znake, da bi se čutille godne za smrt in slabost, nasprotno, postale so silno živahne in tako napadale, da so morali ljudje pred njimi zbežati, kar so jih nesle noge. Nekateri so odnesli s petami tudi hude ugrize. Odveč bi bilo pripomniti, da so izumitelja vtaknili v luknjo, kjer se danes premišluje o tem, da ni pametno delati reklamo za stvar, ki njenih lastnosti in učinkov še ne poznaš.

Drobne zanimivosti

V Avgzburgu je umrl v starosti 50 let Michael H-usor, ki je izumil marsikaj novega v področju električnih žarnic. Njegov najbolj znani izum je bliščica Vacu, s katero so imeli oprava gotovo že vsi naši boljši fotografi in fotomateriji.

Lansko leto so v Badnu v Nemčiji odkrili novo gobo, ki so dali ime »wipasta goba«. Razvije se namreč v sipi podobno tvorbo, ki ima na vrhu, belem koccu štiri do šest žareče rdečih polnih lovk. Goba strahovito »mrdi«. Sedaj so jo našli tudi v Westmarki.

V Moccintu sta odločila zaporno kazen brata dvojčka, ki zbuja zanimanje znansvenih krogov. Možaka imata na grbi enak seznam kazni, sedla sta vedno istočasno in so ju tudi vedno istočasno izpuščali.

V Režnici je zasoben zbiratelj v petdesetih letih nabral nič manj nego 25.000 različnih metuljev, ki predstavljajo to krilato favno iz vseh delov sveta.

Tobak ni primerna krma za krave. To sta morali spoznati dve kravi, ki sta se v Eichsfeldu poneli odtrgati s svojih verig in sta se spravili na tobakno letino, ki jo je bil nitiu »comptar« nekdočil na dvorcu. Užitek, ki sta ga imeli z njo, sta morali plačati s smrtjo.

Nezaupljiv pogled v svet

Stoletje raka

Kakor nam pokaže pogled v zgodovino bolezni, imajo tudi te, podobno drugim pojavom človeškega življenja, svoje določene dobe, ki jim vtisnejo tako rekoč svoj pečat. Tako je bila v srednjem veku črna kuga šiba božja za evropsko celino. Je v poznejših stoletjih pod vplivom spreminjenih in izboljšanih higienskih razmer skoraj popolnoma izginila. Tudi sifilida je imela v poznem srednjem veku svojo dobo, med tem ko je tuberkuloza razsajala zlasti v prejšnjem stoletju, ko je predstavljala največji vzrok smrti. Vse te pojave si prav dobro razložimo iz razmer, ki so vladale v tistih časih. Strašno razširjenje jetike je izviralo n. pr. prav gotovo tudi iz tega, da je nastajajoča industrializacija kopičila človeške mase na isti prostor pod neugodnimi življenjskimi pogoji. Šele tedaj, ko smo spoznali nevarnosti, ki sledijo temu

zbiranju, smo mogli nastopiti učinkovito proti zavrtni morilki.

V našem stoletju hoče dozdnevno rak postati nova šiba božja. Njegovo širjenje gre gotovo na račun na življenjske razmere našega časa. Povprečno daljšje življenje, ki smo ga deležni dandanes, je isto tako eden izmed vzrokov, kakor tudi ta, da smo pač potisnili druge, nekoč česse bolezni v ozadje. V prejšnjem stoletju je bil rak prav redka bolezen, tako da je dandanes še ne poznamo popolnoma in da smo šele v začetnem boju proti njemu. Lečila proti raku se le počasi tako izpopolnjujejo, da postajajo učinkovita. Vendar pa smo baš v zadnjih letih dosegli v borbi proti raku tolikšen napredek, da ne pomeni več smrtno nevarnosti, če ga pravočasno ugotovimo in prične mo pravočasno zdraviti.

Polž ni počasen

Čas je, da se razve resnica na račun toliko obrekovanih polžev, kajti natančne meritve so pred kratkim ugotovile, kakor poroča agencija »Centraeurop«, da opravijo te živali navzlic svoji prisilovni počasnosti vendarle celih 20 cm na minuto.

Seveda, dosti hitrejši so metulji, ki preletijo povprečno 6 m na minuto, in to je toliko, kolikor opravi postrv v vodi. 20 do 25 m na minuto preleti lastovka, »samo« 18 do 19 m pa golob pismošča. Čebela, ki jo teži tvor meda, prekaša metulje le za pol metra na minuto, konj pa se premika z različnimi brzinami. V koraku opravi

2 m na sekundo, v diru povprečno 3.75 m, v galopu pa doseže dober konj dirkač tudi 10 m na sekundo.

Tudi človek je prilično dober tekač. Maratonist preteče 1 m na sekundo, 3 m opravi v istem času tekač na 1500 m, 5 m tekač na 100 m.

Kar se tiče skakalcev, gre častno mesto gamzu, ki skoči 5 m v višino, to je trikratna njegova dolžina, in žabi, ki se pože 2 m visoko, kar njeno dolžino še dosti bolj prekaša. Prvenstvo pa gre bolhi, ki skoči 60 do 100 cm visoko, kar presega njeno velikost nekoliko sto krat.

Zavod za spremljevanje žensk

Ameriške oblasti so zaprle Telov zavod, ki ga je podjeten mož ustanovil pred mnogimi leti z namenom, da bi skrbel osamljenim ženskam za spremljevalce in da bi s tem imel seveda tudi nekaj dobička.

Inž. Teda Peskhama, ki je imel zelo pičle dohodeke, je pred mnogimi leti neka gospa prozila, naj bi jo spremljal na ples. Ustregel ji je, čeprav je pri tem izgubil majhen zaslužek, toda gospa se mu je oddolžila z bogato nagrado. Tedaj si je izmislil, da bi

v New Yorku ustanovil zavod, ki bi ženskam v takšnih primerih skrbel za spremljevalce. Našel je kopico sočelavcev, samih resnih mož, in podjetje je zelo dobro uspelo. Pred nekaj časa mu je pa šinila v glavo nesrečna misel, da bi ustanovil dve podružnici svojega zavoda, eno v Los Angelesu, drugo v San Franciscu. Teh dveh podružnic ni mogel nadzirati, kakor bi bilo treba, in tako so njegovi družabniki uganjali lahko marsikaj, kar je povzročalo skandale in je zavodu vzelo dobre sloves. Ted je končal v ječi, oblasti pa so zavod in njegovi podružnici zaprli pol obtožbo, da je bila stvar v nasprotju z moralo.

ANEKDOTA

Cesar Jožef II. je zavoljo tedanje precej odkritosrčne ženske mode izdal strogo naredbo o oblačenju.

Ko je šel nekega dne po cesti, je zagledal grdo, zelo mršavo damo, ki je njena obleka pomenila očito kršenje izdanih odred. Dama se je hotela plašno umakniti za vogal. Jožef pa je stopil k njej in je dejal: »Nikar se ne bojte! Vas sem v svoji prepovedi izvel!«

VSAK DAN ENA

»O možki niti ne slutijo, koliko umetnosti se skriva v tem, da človek naravno zunanost!«

Trda voda ni za pranje

V običajni vodi raztopljene rudninske soli imajo to lastnost, da se takoj spojijo z milom v netopno, mazavo, rumenkasto maso, v tako zvano apneno mlo. To apneno mlo plava na površini vode, useda se v tkivo in ga je mogoče spraviti iz njega samo s ponovnim izpiranjem.

Škoda, ki jo imamo, če peremo s trdo vodo, ki vsebuje rudninske soli, je torej dvojna:

1. se ustvarja apneno mlo med temi rudninskimi solmi in med milom ali milnim praškom, ki ga uporabljamo pri pranju. Da tu ne gre za majhne količine, je najbolje razvidno iz tega, da se v vodi z 10 stopinjami trdote uniči četrti del mila oz. rom milnega praška brez vsake koristi, ker nastane apneno mlo. Vzemimo, da porabimo v naši pokrajini kakšnih 100 vagonov mila na leto in da uporabljamo, kakor običajno,

čajno, navadno, trdo vodo za pranje, tedaj gre celih 25 vagonov mila enostavno v izgubo.

2. pa daje apneno mlo, ki ga je težko odstraniti iz vlaken, blagu rumenkasto svilo barvo, da je videti neoprano. Obenem zmanjšuje njegovo trpežnost.

Nauk iz tega je, da moramo za pranje uporabljati mehko, rečno vodo ali deževnico ali pa vsaj prekuhan vodo.

Hladilna omara brez obratnih stroškov

Na letošnjem jesenskem velesejmu v Lipekem so predvajali hladilno omaro, ki je primerna za vsako gospodinjstvo in tudi podeželski obrat, samo da razpočata z vodovodom. Velika prednost te hladilne omare je ta, da ne zahteva nobenih obratnih stroškov. V bistvu predstavlja posodo iz izolirane posebne betona, ki ima v svojih stenah hladilne cevi. Te cevi se priključijo na vodovod, tako da mora vsa njegova voda, kadar si jo hočemo natočiti, najprej skozi te cevi. Hladilna omara se potem s to vodo ki ima temperaturo zemlje, toliko ohladi, da moremo v njej večino živih obvarovati dalj časa uničenja. Hladilnica ima pipo, tako da predstavlja obenem vodovodni priток. Deluje brez šumov, potrebna ji ni nobena posebna postrežba in ne zahteva kakor rečeno, nobenih obratnih stroškov. Navzlic temu se je zelo dobro obnesla.

nebojleno in srčkano, da se nam je na mah prikupilo. In spet je bilo veselje v hiši. Vse se je sukal samo okoli pisčka. Če smo sedeli pri kosilu in smo začeli evljevje — smo skoraj vsi hkratu skočili pokoncu, da vidimo kaj je. Seveda — Lenko (kakor se ga je prišlo to ime, še danes ne vemo) je bil na divanu, rad bi bil skočil dol, a si ni upal — in zato je bilo treba spraviti vso družino na noge. Prav tako je bilo treba pomagati, če je hotelo šene skočiti na divan, da o stolu niti ne govorim.

Čez štirinajst dni je dobil njegov puh določeno belo barvo. Takrat smo prvič priznali očku — da je to nemara le pes. A bojazljiv je bil še vedno. Na dvorišču pri kurniku je našel svitek lesne volne, pomešan s kurjim puhom in peresi. Opazovala sem ga, kako je ves razigran in radoveden šaril po njem. Na lepem je pa odskočil in s kakšnim izrazom strahu v očeh! Stopila sem bližje, misleč, da je najmanj pošast, pa vidim, da je le nekoliko večje kurje pero! To sem se smejala! On pa je prišel k meni in se mi začel dobrikati čes: Saj vem, da sem neumen, a res ne morem prav nič za to, če se tako ustrašim!

Danes je Lenko odrasel — velik ne morem reči, ker ni večji od macke, čeprav je že dve leti star. Ima tudi že dolgo belo dlako, ki se svilenosti svetli, kadar ga očka okopa v radiu. Rep ni več dolg, ampak lepo košat in nazaj zakrčen. Ušesa so ookončna in porasla z dolgo dlako, zada: na nosi blačke, ki se mu opletajo okoli nog. Tudi bojazljiv ni več tako. Prav potišeno se bori za svojo kast, še ugriznil bi, če je ne bi dobil prej po smrčku.

Pravo doživetje je bilo zanj, ko smo se

preselili z dežele v mesto. Z večernim vlakom je prišla mamica s z zadnjimi malenkostmi in Lenkom v mesto. Saj smo se že posvetovali, da bi ga pustili kakšnim znancem na deželi, ker je v mestu nerodno imeti žival v stanovanju in tudi njej sami se preveč uteni prostor. Vendar smo bili takoj vse edini, ki je brat predlagal, da ga obdržimo. Ko ga je torej mama tisti večer pripelala s seboj, je bil mali revež ves zbeigan. Najprej je bila nekaj novega zanj že vožnja sama, potem se je bal, da ga ne bi pohodili ljudje: kar na je bilo najhuše — cestna železnica! Zavilil in odskočil je za celo dolžino vrvice, na katero je bil privezan, ko je prišel tramvaj. Dolgo se ni mogel pomiriti. Vsi namokli smo se mu smejali. Vendar mu tega nisem preveč zamerila, saj je res grozno, če se ti kar na lenem polake iz teme pošast in bobneče šine mimo tebe. Nu, zdaj je Lenko že popoln mestni psček, ki se ravnodušno ogiba avtomobilov in tramvaja.

Kmalu zatem je moral prestati še eno hudo preizkušnjo. Naša teta ima krasno veliko, a nič kaj miroljubno angorsko mačko. Lenko v njen pohlevnih podeželskih muck. Je ob prvem svidenju z Milko začel na vso moč lajati vanjo. To se je opekli! Mike se je zakadila z najženejimi kremplj naravnost vanj in ga poteno okrcala po smrčku. Malo je tekla kri, a lahko bi se bilo zgodilo še kaj hujšega, da nismo posegli vmes. Boj je bil prav za prav neeknak, kajti macka je bila gotovo še enkrat tolikšna kakor Lenko. Sprito tega njegovo raz niti ni bil tako hud. Ali od takrat ni mara več k teti.

Nekoč bi nam ga bil kmalu vezal konje

Božena:

Lenko

Temnega, meglenega jutra je pritekel sosedov dečko, ves zasopel povedat, da leli naš črti v zadnjih zdihljajih na železniškem nasipu. Povolil je ga juturni vlak — ali je premalo pazil, ali je morda šel prostovoljno v smrt, zaradi nesrečne ljubezni? To nam je ostala uganja. Vsi smo žalovali za njim. Hiša, prej polna njegovega veselega laježa, je bila zdaj tiha in čemerna. Pogrešali smo ga, kakor pogrešamo dobrega, zvestega tovariša, ki je čez noč izgini neznan kam. Pogrešali smo vdanega pogleda njegovih črnih, iskrih oči. Še vedno smo za vsako izgubljeno živalico žalovali, za njim pa še prav posebno, zato pa smo tudi sklenili, da nočemo nobene živali več k hiši. A bilo je tako pusto in prazno, da smo nestrpno čakali nadomestila.

Nekoga dne je odšel očka v hribe in prinesel v nahrbtniku živalco. On sam je začel, da je to — pes. Jaz, pa tudi vsi domači smo vztrajali na tem, da je to posebne vrste miš, ali še bolje podgana in nič drugega. Res je sicer, da je imela ta stvarca dolga, zelo dolga končasta ušesa in ošiličen smrček. Po vitkem telescu je bila rjavaste barve, prvi puh ji še ni bil dobro porasel. Dvoje črnih očes, od katerih je bilo eno videti večje od drugega, ker je bilo obrobjeno z ozko temno progo, je veselilo zrl v svet. Rep je bil dolg, tenak in gol kakršnega pač imajo podgane, medtem, ko so bile nožice za spoznanje daljše. In ta nestvor, to ščene — šele dolgo pozneje smo se prepričali, da je res pes — je bilo tako

Pogumni oče.

»Ali si prepričan, da je bil veliki? Misliš, da ni bil mali?«

Mali oglasi

Kam pa kam?

Beseda 1. - 60, taksa - 60, za dajanje naslova ali za 1. t. 2. -

Koline v Ljubljani
Boste rekli, da je to ne-
možnost vendar je res.
V gostilni pod gozdom se
dobijo danes pečnice, kr-
vavice in tonina na faru
in se razume, da tudi naj-
boljša vina. Pridite in pre-
prijate se! 17304-18

Služba dobi

Beseda 1. - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za 1.
t. 2. -

Hišnika
neoporečnega, s službo,
sprejem. Kdor zna cepiti,
za razume na sedenju in
vzdrževanju hišne hiše
in v mojih kravi, naj
piše s navedbo vsega dose-
danega službovanja na ogl.
odd. Jutra pod »Rožna do-
lina« - ima sobo in kuh-
injo. 17310-1

Služkinjo
za polnoma hišna delo,
sprejem. takoj. Plaša 350
din. Sprejem. tudi v eno-
stavnosti. Gostilna in
ogovina Angela, Jelica.
17303-1

Strežnico
za dva dni v tednu, pošteno
sprejem. Naslov v vseh
poslov. Jutra. 17205-1

Izveščana tipkarija
na javi: Pred Skofjo
15-1. 17206-1

Postrežnico
dobro, trikrat dopolnje-
ne (brez hrane 150 Din mes.).
Naslov v vseh poslov. Ju-
tra. 17221-1

Postrežnico
pridno in pošteno. Hčem.
Janež, Ulica 3. maja 11.
III. nadst. 17233-1

Kuharica
tudi za druga hišna dela,
z dobrih izpričavil. Po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Mehanike«. 17135-1

Služkinjo
za vse, ki tudi kuha, sprej-
me. Plaša 200. Ver-
stovska 27, blizu tobač-
ne tovarne. 17245-1

Brusača stekla
popolnoma samostojnega v
svojem obrtu, sprejem. O-
sveča stekla, Dubrovnik.
17252-1

Frizerko
dobro moč, ki ima v hiši
vešče, do samostojnosti, in
kaj eventualno damski od-
delek tudi v najem, iščem
za takoj. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »V. najem«.
17246-1

Čevljarški pomočnik
za boljše dela, dobi takoj
mesto pri Antonu Brod-
niku, Čevljarju, Cesta 29.
oktobra, Ljubljana.
17296-1

Služkinjo
ki zna kuhati, iščem za
doma. Purič, Vil-
harjeva 39-II. 17289-1

Prilagodno dekle
kateri ima veselje do go-
spodinjstva in trgovine z
živili se sprejme. Naslov
v hiši. Ponudbe na upr.
Jutra pod »Mlada«. 17349-1

Služkinjo
veščo tudi kuhanja, takoj
sprejme družina treh
oseb, lahke in takojšnje
nastop. Centralna ku-
rjarska. Nal. v vseh posl.
Jutra. 17254-1

Kuharico
ki opravi tudi hišna
del, sprejme mala druž-
na. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Ljubljana-
tako«. 17275-1

Postrežnico
srednjih let, večjo kuho,
iščem k družini z otroki
za ves dan. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »120e«.
17333-1

Kuharico
perfektno, zdravo, snažno,
staro do 42 let, sprejme
v svoji družini. Ponudbe
z navedbo starosti in do-
sejnih služb na ogl. odd.
Jutra pod »Dobra služba«.
17341-1

Služkinjo
pošteno, snažno, zmerno
ne-
koliko kuhe, sprejem. tak-
oj ali kasneje. Naslov v
vseh poslovalnicah Jutra.
17324-1

Pisarniški moč
veščo v italijanski in nem-
ški korespondenčni, z več-
letno prakso v lesni tro-
govini, išče večje lesno po-
djetje. Ponudbe na ogl.
Jutra z navedbo vseh za-
htevkov pod »Nastop takoj«.
17365-1

Sprejememo takoj
avtokleparje.
Generator delavnica. Tyr-
eva 13 (Figovec, levo dvo-
rišče). 17364-1

Tricikel
polnopravna nov, najboljša
izdelava, za zelo nizko ceno
naprodaj. Generator delav-
nica, Tyrjeva 13 (Figovec,
levo dvorišče). 17360-1

Inženjerja
ali tehnika
strojne stroje, mlajši,
veščo italijanske in nem-
ščanske se išče za so-
odlovanje. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Ro-
žna doлина«. 17368-1

Vajenec (ko)

Beseda 1. - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za 1.
t. 2. -

Vajenec ali vajenka
za fotografiranje stroko sprej-
me Foto-atelje K. Št. 55.
Tyrjeva 35a. 17168-14

Mizarskega vajenca
sprejme Fran Škafar, mi-
zarstvo, Rimska cesta 16.
17305-44

Učenko
sprejme takoj saloni dam-
skih klubov Mimi Sark.
Kreditna banka. 17210-44

Zaslужek
Beseda 1. - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za 1.
t. 2. -

Zastopstvo
ali prodajo dobrih predmet-
ov sprejme Lindič, Ljub-
ljana, Dalmatinova 1.
17235-3

Potniki
Beseda 1. - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za 1.
t. 2. -

Trgovski zastopnik
dobro uveljavljen v trgo-
vini, bi sprejel primerno
zastopstvo. Potuje stalno
vse pokrajine. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Organizacija nakupov«.
17045-2

Natakarica
z večletnim spričavil išče
službo v bolnišnici.
Naslov v vseh poslovalni-
cah Jutra. 17137-2

Gospodinjica
veščo stenografije, stroje-
pisar, nekaj italijanske in
nemščanske, z večletno let-
no pisarniško prakso, išče
poslovno zastopstvo. Ponu-
be na ogl. odd. Jutra pod
»Trgovska akademija«.
17312-2

Krojaška pomočnica
začetnica, dobro izučena
moškega krojaštva, išče za-
posloviti. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 17307-2

Strojnik
za parne žage, z dolgoletno
prakso, z prvotnim iz-
pričavil, strojni inženjer-
dar, samostojni izdelava-
čar, išče službo za takoj.
Ponudbe na ogl. odd. Jutra
pod »Skromen 18e«.
17218-2

Starejša dama
z znanjem slovenskega,
nemškega in deloma ita-
lijskega jezika išče službo
za pisarniška dela. Samo
resne ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Pisarnica«.
17226-2

Frizerka
samostojna, ki tudi brije,
išče službo s prvotni ali
dogovorjeni kjer koli. Ponu-
be na ogl. odd. Jutra pod
»Dobra moč«.
17209-2

Akademikarka
z znanjem stenografije, stroje-
pisarja in nekoliko pisarni-
ške prakse želi kakršne koli
zaposelite. Cenjene po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Šila kola lomijo«.
17240-2

Gospodinjica
pomocnica
v kuhinji in serviranju.
Išče službo. Najraje v go-
stilno. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 17247-2

Dobra šivilja
se pripravlja za izdelovanje
kostumov, plaščev, oblek in
perila, tudi za otroke. Po-
pravlja tudi stare obleke in
gre tudi na dom. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.
17318-2

Šiviljska pomočnica
ravnatelj izučena, išče me-
sto pri dobri šivilji v Ljub-
ljani. Ponudbe na Tina
Grm, Ljubljana-Viž.
Hrovnikova 17. 17357-2

Mehaniški mojster
koncesije in izdelave. Gre
tudi za kompozicije. Ponu-
be na ogl. odd. Jutra pod
»Mojster«.
17367-2

Uradnica
z znanjem italijanskega je-
zika, išče zaposelite. Vze-
me tudi na dom kakršne
koli prestave. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »120e«.
17339-2

Natakarica
mlada, simpatična, dobro
verzirana, išče mesto v
bolnišnici ali restavraci-
ji. Nastopi lahko 15. okt.
ali po dogovoru. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Zmožna«.
17356-2

Trgovski sodrugnik
pravnik, dober organizator
veščo v finančnem sa-
devanju, zmerno italijans-
ke, govori perfektno
nemški, hrvaški, francoski
stroje pisar, išče kakšno
koli zaposelite. Gre tudi
pri manjših trg. podjet-
jih ali pa trgovinca za
zmerne plače. Gre tudi
na delo. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »120e«.
17382-2

Otroška negovalka
in vrtnarica, absolutno
samostojna, sprejme
sestre negovalke in otro-
ška vrtnarica, išče pokli-
ca primerno službo. Po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Vagelija«.
17387-2

Gostilniška kuharica
izveščana samostojnega
gospodinjstva in nataka-
rica za vsa skupna dela
leži premeniti službo.
Naslov v vseh posl. Ju-
tra. 17380-2

Korespondent
perfektno za ital. jezik
išče namestitve. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod »Ro-
žna doлина«. 17346-2

Garšperček

prodaj. Mestni trg 17/8.
Kugelj. 17352-6

Starinski uro
namizno, ugodno proda
»Oprav«. Mestni trg 17,
prehod. 17376-6

Lutovsko peč
skoraj 3 m visoko, priprav-
no za večjo delavnico, pro-
dam. Naslov v vseh poslo-
valnicah Jutra. 17388-6

Kupim
Beseda 1. - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za 1.
t. 2. -

Balane in hrastove sode
vseh velikosti kupuje trd-
va E. Juras in drug, Ljub-
ljana, Tyrjeva c. 33.
17154-7

8000 l transportnih sodov
od 500-600 l zdravih, spo-
sobnih za transport kupim.
Naslov v vseh poslov. Ju-
tra. 17307-7

Kočjo s streho
po možnosti s gumni ko-
lezi, v dobrem stanju, ku-
pim. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Kočija«.
17166-7

Kupujem
krojaške, šiviljske volnene
in bombažne odpadke po
dnevni ceni. Hrenov ul. 8.
17309-7

Električno peč
že rabljeno, kupim. Ponu-
be na ogl. odd. Jutra pod
»Dobro obranjena«.
17225-7

Okna za tople grede
kupim. Naslov v vseh po-
slov. Jutra. 17231-7

Kuhinjsko orodje
moderno kupim. Ponudbe
na ogl. odd. Jutra pod
»Novo«.
17191-7

Elektromotor
star, 3 HP, kupimo. »Vi-
nec«, Ljubljana-Viž.
17238-7

Okrvirji
moderni in stari, večja
množina, ugodno naprodaj
in blok. Vprašati pri vr-
tarju hotela Lm. 17158-6

Usnjen plašč
moški, s krznenim podlogo,
prodaj. Naslov v vseh po-
slovalnicah Jutra. 17181-6

Otroški voziček
dobro ohranjen, globok,
prodaj. Tabor 6, postaja 6.
17314-6

Tulpani!
Sedaj je pravi čas za sa-
jenje tulpanov. Višote za
rezanje, 9 različnih barv,
prodaja Polše, Mala vas 40,
p. Jelica. 17308-6

Različne steklenice
prodaj. Največja množina
kupim. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Steklenice«.
17306-6

Paviljon
močno zgrajen, z vodno in
plinsko instalacijo, primeren
za delavnico ali prodajalno
poceni prodaj. Istotam
plinski štedilnik s pečico.
Vprašati: Karlovska c. 24-II.
17195-6

Sedlo
dobro ohranjeno, gramofon,
skoraj nov, moderen, elek-
trični aparat za masiranje,
karniško, novo, široko 2.20
m, pol. prodaj. Naslov v
vseh poslov. Jutra. 17232-6

Stelažo s pultom
prodaj. Naslov v vseh po-
slov. Jutra. 17222-6

Otroški voziček
globok, dobro ohranjen
prodaj. Naslov v vseh po-
slov. Jutra. 17213-6

Kuhinjski umivalnik
dobro ohranjen, dvodelni,
kompletni (s pipo) prodaj.
Pintar, Gosposvetska 1-II.
nadstropje. 17211-6

Prodaj
železen štedilnik, emajliran
»Zenite na tri odprtine in
železno emajlirano kopelno
banjo za kopalnico. Naslov
v vseh poslovalnicah Jutra.
17242-6

Fotoaparati
Contaflex, optika 1.1-5, na-
prodaj. »Drogerija Her-
mes, Miklošičeva 30.
17250-6

Otroški voziček
globok, in motor, prodaj.
Menart, Čopova ulica 21.
17249-6

Železen štedilnik
bel, emajliran, prodaj.
Ogledati Baragosa, Tyr-
jeva 13, podstr. 30, soba št.
31. 17262-6

Odvetniško pisarno
v Ljubljani odstopim.
Naslov v vseh posl. Ju-
tra. 17291-6

Ljubiteljem starin
nudimo nekaj starinskih
slik in več florentinskega
okvirja, po zelo ugodni
ceni. Izrabiti priliko. No-
va trgovina »Olede«, na
Mostnem trgu 3. 17282-6

Otroški voziček
globok, skoraj nov, napro-
daj. Naslov v vseh poslo-
valnicah Jutra. 17340-6

Okrogla miza
in trije elegantni stoli
na jedilnico, in čelneje-
va leca, naprodaj. Ogleda
se v Vrhovčevi ulici 5.
(pri Taboru) v ponedel-
jev in v torek od 10. do
12. ure. 17276-6

Italijansko

poslужim začetnike - za-
stoj. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Italijansko«.
17237-4

Matematiko
poslужim od 1. do VIII.
razr. gimnazije. Uspeh si-
guren. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Za opo-
danskno hranilo«.
17207-4

Gospodična
poučuje po zelo nizki
ceni italijansko, fran-
cosko, klavir, otroke in
4 odrasle. Wolfova ulica 4.
17280-4

Akademik
bi instrumental za stanova-
nje nižjeizgimnazij (ko)
Dobro matematik. Nasl.
v vseh posl. Jutra. 17255-4

Sedmošolec
odličnik, išče stanova-
nje proti instrukciji.
Naslov v vseh posl. Ju-
tra. 17292-4

Nemško konverzijo
zdravilo s sprejem 20-
letno dajati. Pismene po-
nude na ogl. odd. Jutra
pod »Vestna«. 17386-4

Akademik
poučuje predmete za
vredno šolo po nizki ce-
ni. Ponudbe pod »Gim-
nazija« na ogl. odd. Ju-
tra. 17344-4

Klavirsko harmoniko
poučuje začetnike temeljito
in uspešno gospod. ki pri-
de na dom. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Har-
monika«. 17377-4

Učiteljica
brez službe, poučuje ita-
lijansko po nizki ceni.
Naslov v vseh poslovalni-
cah Jutra. 17372-4

INSERIRAJ V »JUTRO«

GASSOGENI A CARBONE DI LEGNO
GENERATORJI NA OGLJENI PLIN

FRIGONUBEX brevettato patentirano

Za vse potniške in tovarne avtomobile in stabilne motorje

NOVOST: GENERATORI ZA DIESEL-MOTORJE

Specijalna tovarniška izdelava

NAJNIZJE CENE

TELEFON 45-58

Rap. gen. Gen. zast.

I. M. KENDA Adler-Service

LIUBLJANA - KERSNIKOVA 2

Knjige
Beseda 1. - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za 1.
t. 2. -

Knjige vseh strok
antčne vrednosti po zelo
ugodni ceni prodaj. Mo-
dije univerzitetnih insti-
tucij in bibliofilov. Ogled
vseh del od 13. do 18. ur.
V kolodvorski 27. 17284-7

Prodaj
3 komplet »Smaderevo, 30
Srbije 2. in III. in Porto
komplet. Naslov v vseh
poslov. Jutra. 17278-7

Auto, mola
Beseda 1. - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za 1.
t. 2. -

Opel-Super
z generatorjem, malo vo-
zen, dobre gume, ugodno
naprodaj. Ogled pri »Vi-
nec«, Celovška 38. 17111-10

Tovarni avto
Blitz eno in pol tonski, z
dobrim stanjem, z do-
brimi gumami, prodaj. Mo-
dije: Slomikova ul. 6,
Ljubljana. 17155-10

Diesel-motor
3.6-7 HP, prodaj po
ugodni ceni. Ogleda se v
Orlov ul. 11, Ljubljana.
17172-10

Opel limuzina
kurirski, skoraj nov, s
novimi gumami, prodaj.
Ogled: Slomikova 6.
17194-10

2 osebna in 2 lahka
tovarna avtomobila
na pogon z ogeljem, ugo-
dno naprodaj. Generator de-
lavnica, Tyrjeva 13 (Fig-
ovec, levo dvorišče). 17363-10

Kupujemo
stare osebne in tovarne
avtomobile ter motorne ko-
leze. »Generator delav-
nica, Tyrjeva 13 (Figovec,
levo dvorišče). 17362-10

Pozor, novosti
pri katerih prihaja plan ma-
ste in poplavljenosti. Vse
vse avtomobile, motorne
koleze in stabilnih motor-
jev, po konkurenčni ce-
ni. »Generator delav-
nica, Tyrjeva 13 (Figovec,
levo dvorišče). 17361-10

Sobo
oddam s 1. novembrom.
Naslov v vseh posl. Ju-
tra. 17301-13

Impregnirajte si Vaš
dežni plašč
z angleškim sredstvom
»WATERPROOF«.
Prodaja: Kolb & Predalič, Ljubljana.
17332-13

Isčemo
dvoriščni lokal ali stanova-
nje za skladišče in delav-
nico. Ponudbe na ogl. odd.
Jutra pod »Isčemo delov-
nico«. 17335-13

Brivnico
vzajem v najem ali kupim
eventualno lokal za brivko
obrt. Vračniški Dijo, na
ul. »Skele«, Vrhnika.
17378-20

Kolosa
Beseda 1. - 60, taksa - 60,
za dajanje naslova ali za 1.
t. 2. -

Moško obleko
in dva para čevljev, star.
43 in 44 vsa lepo ohran-
jena, ugodno prodaj. Na-
slov v vseh posl. Ju-
tra. 17302-13

Moški dežni plašč
nov, s pelerino in kapu-
no, visoko postavio, naprodaj.
Vprašati: Križevnik 3.
17351-13

Moška suknja
nova, rjava, ugodno napro-
daj. Naslov v vseh posl. Ju-
tra. 17350-13

Dva tricikla
nova, razne velikosti, in 1
moško kolo, še dobro,
ugodno prodaj. Mehanič.
Ambroz, Tyrjeva 71.
17368-11

Kolesa!
Moško in žensko prodaj
po 1.600 in eno sportno
original. Tudi nedeljo
»antini, mehanik. Celov-
ska cesta 42. 17347-11

Stroji

beseda 1. — 60, taksa — 60,
za dajanje naslova ali za
šifro 1. 2. —

Najboljše

šivalne stroje
dobite pri znani trgovki
Ivan Jax in sin, Tyrševa c.
36. 16662-29

Zeljarji!

Moderen stroj za rezanje
zelja takoj prodam.
Naslov v vseh poslovi. Ju-
tra. 17286-29

Izgubljeno

Beseda 1. — 60, taksa — 60,
za dajanje naslova ali za
šifro 1. 2. —

Svežen ključev

sem izgubil v četrtek po
4. uri na Poljanski cesti.
Posten najditelj naj jih
odda v ogl. odd. Jutra
proti Zagradi. 17304-28

Pridelki

Beseda 1. — 60, taksa — 60,
za dajanje naslova ali za
šifro 1. 2. —

Kislo zelje in repo
po najnižji ceni vsi mo-
žno dostavljamo. Homan, Sv.
Pet. c. 81, tel. 35-39.
15902-33

Kupim

nemškega kratkodlaknega pi-
čarja, mladiča. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Pu-
blitika«. 17144-27

Zajce
bele orjake, angora in na-
vadne ter par ras prodam.
Mariborska ul. 17. 17204-27

Informacije**Prevode v italijanščino**

tudi iz tehnične in juridič-
ne stroke oskrbuje hitro in
brezhibno pisarna Volčič
Ljubo, Knaflijeva (prej
Dvorakova) 13. Telefon
3696. 16783-31

Globočnik Feliks
grafolog, ljubljana, ho-
tel »Lilijev«, sprejema
stranke dnevno od 10.
do 12. in 15. do 19.
Strogo zadržano delo,
diskretna zadržana. 17263-31

Kapetan
bivše jugos. vojske, ka-
teri je prinesel 1440 lir
iz Vestone se naproša,
da se nemudoma zgleda
pri dotični dami. 17293-31

Oseba
ki je 8. t. m. vzela s
kolesa v gostilni »Novi
veter«, Gospodarska 14 ak-
tovko se poziva, da takoj
vrne istočlan listine, ki
so za mene življenjskega
pomena, 120 mark naj si
začrta. Vladimir Verbič,
Stara Vrhniška št. 30,
p. Vrhniška. 17273-31

Opozorilo!
Dotična oseba, ki je vzela
9. t. m. v Učiteljski tiskar-
ni aktovko s sladkorjem, je
bila opazovana in naj jo
vrne v tiskarno, ker je po-
znana po treh oseb. 17590-31

Vabilo**na 53. redno letno skupščino
POSOLJILNICE V RIBNICI**

zadruge z omejenim jamstvom
ki se vrši dne 27. oktobra ob 2. uri popoldne v Ribnici
v zadrskih uradnih prostorih
DNEVNI RED

- Otvoritev in konstituiranje skupščine.
 - Poročila: a) upravnega odbora; b) nadzornega odbora.
 - Sklepanje: a) o letnem sklepnem računu za leto 1940; b) o upo-
rabi poslovnega prebitka; c) o podelitvi razrešnice članom uprav-
nega in nadzornega odbora.
 - Volitev: a) 6 članov upravnega odbora in 3 namestnikov; b) 3
članov nadzornega odbora in 3 namestnikov.
 - Odločanje: a) skupne vsote, do katere se sme zadruga zadolžiti;
b) skupne vsote hranilnih vlog, ki jih sme zadruga sprejeti;
c) najvišjega zneska kredita, ki ga sme zadruga dati posameznim
članom.
 - Slučajnosti.
- OPOMBE:**
- Po § 18 pravil je računski zaključek s poročili razgrnjen 7 dni
pred skupščino v zadrskih uradnih prostorih.
 - Zadružniki lahko samo osebno sodelujejo na skupščini. Zastopani
so lahko samo zadržniki, ki so pravne osebe in zadržniki, ki
so pod skrbstvom, oboji po svojih zakonitih zastopnikih (§ 37 pr.)
 - Ako skupščina ob napovedani uri ne bo sklepala, se bo začela
v smislu § 38 pravil čez pol ure druga, ki bo sklepala veljavno
ne glede na število navzočih zadržnikov.
- RIBNICA, dne 9. oktobra 1941. **UPRAVNI ODBOR**

Filatelija

beseda 1. — 60, taksa — 60,
za dajanje naslova ali za
šifro 1. 2. —

Filatelisti, pozor!

Najugodnejše in hitro in
vnučite znamke vseh
tinentov do posla
posojilskih znamk v knjigar-
ni Dolžan, Ljubljana, 19-39

Pravi filatelisti

znamke ne le, ampak
polno vredno znamka se
brez prijepke. Zbirajte v
vložnih albumih boljše
kvalitete — ki jih
dobite v vseh formatih v
knjigarni Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva 6. 20-39

Novost za filateliste
Pravkar sem prejel novo
izšlo bloko in serijo »Sme-
derevo« in jo nudim za
vsoto 1800. Istočasno
sprejemam abonente za no-
vi srbki blok v dobro vo-
rno ustreznosti. Knjigarna
Dolžan, Ljubljana, Stritarjeva 6. 17072-39

Posebna izdaja

Stajerskih znamk z žigom
napredaj. Cigaretova 11-1,
desno, od 12.—14. ure.
17369-39

Dopisi

Beseda 1. — 60, taksa — 60,
za šifro 1. 2. —

Prijateljico

priprosto in iskreno, išče
gospodično. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »30
lete«. 17241-24

Vdovec

dr. upokojenec želi spo-
znati dobro situirano
gospodinjico, ki bi nado-
mestovala mater dvema
otrokoma. Nad 35 let
starost. Zanimati ni iz-
kušena. Naslov in pri-
javnost v vseh poslovi.
Jutra. 17284-24

Ženitve

Beseda 1. — 60, taksa — 60,
za šifro 1. 2. —

Dobro situirana

želi spoznati močnega gos-
poda, 44—50 let, akadems-
ko izobraženega, zaradi
ženitve. Ponudbe na ogl.
odd. Jutra pod »Stajerska«.
17182-25

Gospod z dežele
namerjenec, želi poročiti
lepo, mlajšo, preprosto
gospodinjico, prednost tr-
govke, gostilničarke z la-
stnim stanovanjem. Po-
nudbe na ogl. odd. Ju-
tra pod »Begunka«. 17294-25

Starejši gospod
z dohodki, želi poročiti
erako gomo, radi skup-
nega gospodinjstva. Ne-
anonimne dopise pošilja-
te na oglaš. odd. Jutra
pod »V dvojce je lepše«.
17265-25

Gospod

srednjih let, čedne zuna-
njosti želi spoznati gospi-
dijco ali vdovo srednje si-
tuirano v svrhu ženitve. Si-
ka zaželena. Ponudbe na
ogl. odd. Jutra pod »Le-
pa bodočnost«. 17220-25

Simpatična

gospodična
srednjih let, samostojna, z
vso opremo, želi poznan-
stva z dr. uradnikom istih
let, situirane. Resni do-
pisi na ogl. odd. Jutra pod
»Sorodni duše«. 17370-25

KLISEJE

ENO
VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

Makulatur

ni papir

proda uprava »Sloven-
skega Naroda«, Ljub-
ljana, Pucničeva ul. 5
17265-25

**KOMPLETNO STABILNO
pogonsko parno
napravo:**

1 parni kotel 80 m³ in 1 parni
stroj 86 PS prodam.

Ivan Šiška — Ljubljana
Metelkova ul. 4 — Telefon 22-44

COMPLETTO**impianto a vapore:**

1 caldaia 80 m³ e 1 macchina
a vapore 86 PS vendesi.

Uspešno oglaševanje le v »Jutru«

Umrla je naša ljubljena soproga, hčerka, sestra in
teta, gospa

Matilda Sever

soproga monterja

Pogreb drage pokojnice bo v nederjo, dne 12. t. m.
ob 1/4. uri popoldne z 2al — kapele sv. Krištofa — k
Sv. Križu.

LJUBLJANA — VRHNIKA, dne 11. oktobra 1941.

žalujoči: LEOPOLD — soprog, in ostalo sorodstvo

**Nemško-turška
trgovinska pogodba**

Carigrad, 11. okt. d. S pristojnega mesta
objavlja naslednje podatke o novem nem-
sko-turškem trgovinskem dogovoru, ki je
bil podpisan v četrtek opoldne. Trgovinska
pogodba velja do 21. marca 1943 ter do-
loča izmenjavo blaga v višini 100 milijonov
turških funtov ali 200 milijonov nemških
mark. V turških gospodarskih krogih na-
glašajo, da bo po določbah pogodbe Tur-
cija pošiljala Nemčiji v prvi vrsti živilske
potrebščine ter rude. Da si je mogoče ustva-
riti pojem o važnosti sklenjene pogodbe, je
vredno pripomniti, da je znašal celotni uvoz
Turčije 1. 1940 samo 66 milijonov turških
funtov in izvoz samo 111 milijonov turških
funtov. Nemčija pa je 1. 1940, izvozila v Turčijo
le za 8 milijonov funtov svojih industrij-
skih izdelkov, dočim je izvozila iz Turčije
za 10 milijonov funtov raznega blaga.

**Povratek hrvatskih
ujetnikov iz Nemčije**

Zagreb, 11. okt. s. V Nemčiji je sedaj še
25.000 ujetnikov hrvatske narodnosti. V
oktobru se bodo vsi vrnili na Hrvatsko.

Obnovite naročnino!

DRUŠTVO »PRAVNIK« sporoča žalostno vest, da je njegov velezaslužni,
dolgoletni predsednik in častni član, gospod

DR. METOD DOLENC

vseučilišni profesor, član Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani,
dopisni član Akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu, častni doktor
univerze v Bratislavi

umrl.
Spomin nanj nam bo vodnik pri nadaljnjem delu.

V Ljubljani, dne 11. oktobra 1941.

ODBOR DRUŠTVA »PRAVNIK«

PREDSEDNIŠTVO AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI V LJUBLJANI

sporoča tužno vest, da je danes umrl redni član Akademije in načelnik njenega
pravnega razreda, gospod

Dr. in Dr. h. c. METOD DOLENC

redni univerzitetni profesor i. t. d.

Odličnemu svojemu članu bo Akademija ohranila trajen in časten spomin.

V Ljubljani, dne 10. oktobra 1941.

Generalni sekretar:
Prof. dr. GREGOR KREK

Predsednik:
Prof. dr. RAJKO NAHTIGAL

Kmetovalci na Barju!

Za prihodnje leto želimo pri Vas zasejati najmanj

1000 hektarov

s sončnicami za izdelavo jedilnega olja

Dajemo prednost travnikom in pašnikom, ki so varni pred dalje časa trajajočo
poplavo.

Vsa potrebna navodila za sejanje in seme za setev boste dobili pri nas. Na željo
bomo preskrbeli tudi umetna gnojila.

Jamčimo za odkupno ceno, ki vam bo zagotovila lepo donosnost. Kdor se bo že
letos odzval, bo imel tudi v prihodnjih letih prednost, kajti sončnice bomo stalno gojili.

Vsaka večja vas bo imela po enega kmetovalca kot našega poverjenika.

Ker je za ledino potrebno jesensko oranje, prosimo, da se interesi takoj javijo

poverjeniku ali pa z dopisnico tovarni olja

Hrovat & Komp.

Ljubljana

Palača Ljubljanske kreditne banke
III. nadstropje

Impresa comunale pompe funebri Lubiana
Mestni pogrebni zavod Ljubljana

Dotrpel je, večkrat previden s tolažili svete vere, naš nadvse ljubljani soprog,
predobri oče, stari oče, stric in tast, gospod

ANTON ŠTIRN

posestnik

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, dne 13. t. m. ob 1/2. uri
popoldne iz hiše žalosti, Jezica št. 101, na župno pokopališče k Sv. Juriju.

JEZICA — ZAPOGE — KRANJ, dne 11. oktobra 1941.

Globoko žalujoči:

FRANČISKA — soproga;

ROŽI, por. ERJAVEC, TONČKA, por. KUŠAR — hčerki;

IVAN ERJAVEC, VALENTIN KUŠAR — zeta,

in ostalo sorodstvo.